VIENYBĖ LIETUVNIKŲ.

Literaturos, mokslo ir polytikos sanvaitinis laikrasztis.

Nr. 13. Plymouth, Pa., d. 26 Kovo (March) 1902 m. Metas XVII.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Raszant apie permainymą adreso butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą

Dėl norinczių pamatyti musų aikrasztį siuncziame vieną numerį dykai. Prenumerata turi buti iszvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

‚Vienybe Lietuvninku'

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" i PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the *United States. Subscribtion only Two Dollars per year.*

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	$0.25
ONE INCH ONCE	$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	$10.00

all communications must be addressed

J.J. Paukszts & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

JOB PRINTING in all modern languages

Vienybe Lietuvninku"

Iszeina kożną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	$2,00
Į UŽMARĘ.....	$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	$1,00
Pajieszkojimai: už vieną sykį	50c
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	$1,00

Pinigai kitaip nesisiunczia, kaip tik per MONEY ORDER, oa registravotose gromatose ant szito antraszo:

J J. Paukszts & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth. Pa.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Didžiausia ir geriausia avalines, kurpių ir batų krautuvė visam mieste.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos kliasos aptiekoje. Vaistus, chemiszkus daiktus, kvepentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH. PA.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardûdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŹKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinįgus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinįgus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dûdam prieteliszką rodą.

Musų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**

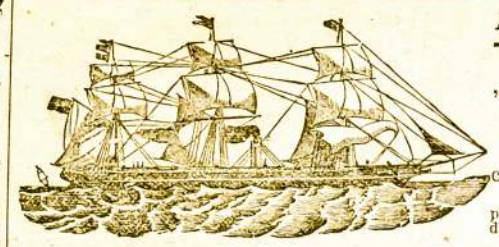

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon" 13 S. Canal street,

WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtinė ir alus! kviecziam lietuvius.

Czia gausi pigiausias laivakortes ir pigiai nusiųsi pinigus į visas svieto dalis.

Užlaikau didžiausę krautuvę Rėmų krautuvę ir pigiausiai parduodu kaip visi, rėmų galima gauti visokio gatunko dideliam pasirinkime dėl visokių paveikslų, kalbu lietuviszkai, lenkiszkai ir t. t. Podraugiai užlaikau ir visokius paveikslus kaipo szventus ir kitokius. Mano adresas:

MORRIS BLOOM,

312 Penn Ave. Scranton, Pa.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo – 19 colių ploczio, 24 colių augszczio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės" redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musų užsitarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trusė ant naudos savo tautieczių ir tė-

Telephonas 309 — 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

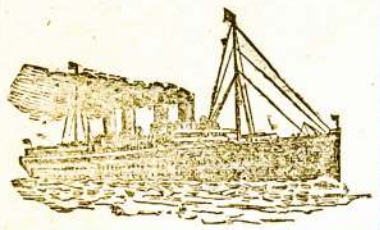

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų ir siunczių pinigus į visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Iszmainau visokius pinigus ant amerikoniszkų ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukiasi prie manęs, o asz jį iszliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bukite

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas! Dr. RICHTERO wisam swietui žinomas

"ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER.

yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.

ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. Ad. Richter & Co.,

215 Pearl Street,

New York.

Mėsinyczia Adomo Adźgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tik yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas Ad. Adžgaucka

220 E. Main Street,

PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas atidarytas { nů 7 iki 9 ryto, nů 12 iki 1 po piet, nů 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro [illegible] gimdynas (materis palace) ir su

Max Kobre

Successor to

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., **New York**

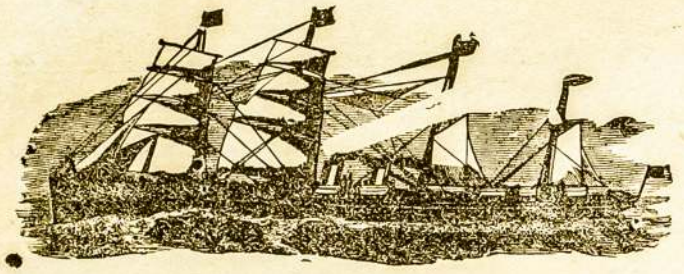

Prieteliai! dûdu jums žinią, kad mes pardûdam Szifkortes ant visų greicziausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziame pinį gus, kuriûs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiszneketi lietuviszkai ir lenkiszkai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiejome teisingai. Teiposgi pardûdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3¾ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Krautuve Forniczių.

Czionai gausite pigiausiai visokius naminius rakandus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t.

Kiekvienas sykį pas mus pirkęs, ateina ir kitą sykį Susikalbėti galima visaip.

A. FAINBERG,

56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Didele krautuve

IR KARCZIAMA

Kas nori gero tavoro gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**

Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

POWSZECHNAWYSTAWA KRAJOWA 1894

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

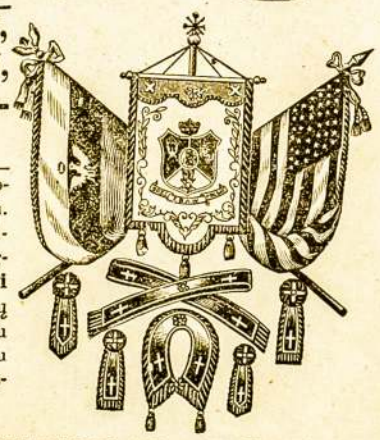

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinės Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį uźsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantiejie ir pardavėjai (karcziamnįkai) visados reikalaukite Lietuviszko alaus: —viena jog yra geriausis alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN'A.

Apszvieta ir Mokslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiame apdare $5.00

Naujas Testamentas, lietuviszkas drukas, puikiame apdare $1.00

Budas Doro Pasilinksminimo Laisvose Valandose $1.00

Lietuviszkas laikrasztis, nedėlinis, ant pusės meto $1.00

Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja $8.00, bet dabartės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszcziaus minėta, tiktai už $5.00. Skyrium neparduodu nieko isz szito surasztu, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikraszti ant pusės meto duodu viena iez szitu trijų: 1 Vienybę Lietuvnikų, 2 Lietuva 3 Lietuvis Kožnas pirkėjas szios mano ofertos, turi tiesą pasiskirti sau vieną iez augszcziaus minėtu laikraszczių ir sykiu su steliunku tur daneszt man laikraszczio vardą.

Kas nenori arba negali atsiusti pilnos sumos pinigu t. y. $5.00 sykiu su steliunku, tas tegul siunczia $1.00, bet nemažiaus, o kitus $4 00 damokė ant expreso priimdamas pirkini. O jeigu kas neiszeitenka iezduoti $5.00 ant karto, tas tegul susideda su draugu per pusę, o abudu dźiaugsis pasinaudoje isz szitos mato ofertos.

Lietuviai, naudokitės isz szitos teip gausios progos, nes szia oferta padariau tiktai vien dėlei jusų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigus reikia siusti per Money Order, arba registravotoi gromatoi. Adresuokite sziteip:

M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.

Griaicziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.

Scranton, Pa.

429 BROADWAY, N.Y. EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS.

T. E. CLARKE, Gen'l Superintendent.

For Information, Rates, etc., address 269 MAIN ST., BUFFALO. 103 ADAMS ST., CHICAGO. 26 EXCHANGE PLACE, N.Y.

T. W. LEE, Gen'l Passenger Ag't.

B. D. CALDWELL, Traffic Manager

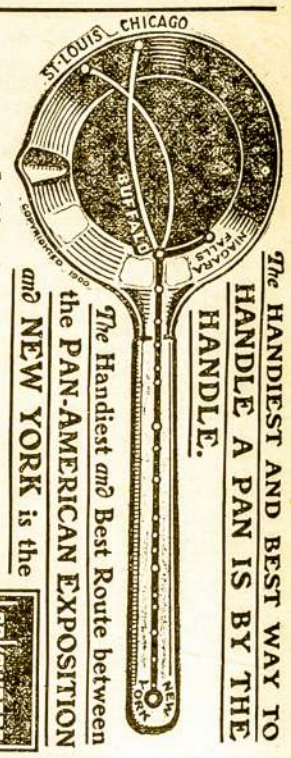

The HANDIEST AND BEST WAY TO HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.

The Handiest *and* Best Route between the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the

Lackawanna Railroad.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prezidentas — M. Totorius, 1 Willow str., Plymouth, Pa.

Vice-preziden. — V. Kaunas, Box 211, Newburyport, Mass.

Sekretorius — T. Astramskas, 732 S. Front st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Paukszty̆s, 123 N. Main str., Pittston, Pa.

Apiekunai kasos: J. Kazakeviczia, 1150 Wyomint Ave. Pittston, Pa. K. Unika, 1112 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Užveizėtoju knygyną—V. Daukszys, 332 Catharine str. Philadelphia, Pa.

PERŽVALGA.

— Petropilėje, Lietuviszka susiszelpiamoji draugystė įtaisė ant 6 dienos kovo vakarą su teatraliszku perstatymu ir dainomis. Atlikta tapo komedija „Velnias spąstuose" isz 3 veikmių (paraszė Dvi Moters). Mylėtojų choras, diriguojant p. Juozui Pranaicziui, padainavo: „Už jurių-marelių", „Po tėvužėlio stiklo langeliu", „Bepigu augti tam ąžuolėliui", „Nepuski, vėjužėli" ir „Ei, didi, didi girios medeliai". Viskam pasibaigus, prasidėjo szokiai.

— Susivienyjimo Lietuvių Rymo Katalikų kasierius p. K. Radzevyczius be reikalo užsipuola ant „Vienybės" (12 „Tėvynės" num.), buk ji „apvaginus" p. Radzevyczių. Stacziai neiszmanome, kam reikia ir ar pridera kraipyti svetimą mislį ir svetimus žodžius. „Vien." atrado kasos atskaitoje neaiszkius dalykus ir jos priderystė buvo pagarsinti tai, nes jau ir be to vaikszcziojo kalbos, kurios butų galėjusios tikrai užkenkti Rymo Katalikų Susivienyjimui. Ne musų priderystė daboti to Susiv. reikalus, bet kas kaltas, jog pats p. Radzevyczius, garsindamas metinę atskaitą, nepadavė kokio nors paaiszkinimo, kokį jis paduoda dabar? Tada nebutų buvę nė sznekos apie tai. P. Radzevyczius, regimai neperskaitęs „Vien." patėmyjimo, daro užmetinėjimus, ant nieko neparemtus. Kad p. Radzevyczius nematė musų patėmyjimo — aiszku isz to, jog jis kalba apie $590,24, kad tuotarpu „Vienybėje" buvo minėta tik apie $538,04. P. Radzevyczius sako, turįs „receipts'us" ir czekius: tai jo paties kaltė, jog neįtraukė jų į savo atskaitą. Jug szeip ar teip, reikia, idant rokundų galai susidurtų. Ir, ant galo, nieks nekaltino p. Radzevycziau nė už paslėpimą pinigų, nė už ką kitą, tik reikėjo, kad dalykas butų iszaiszkintas.

— „Vienybės" ir „Lietuvos" paraginimai ateivystės dalyke nedingo veltu. Isz daugelio vietų turime praneszimus apie nusiuntimą protestų priesz suvarżymą ateivystės. Isz Plymouth'o nuėjo ant kongresmano vardo 5 protestai; Scranton teipgi gražiai atsiżymėjo, siųsdamas protestą nuo draugysczių vardo; „Lietuvoje" iszskaitėme apie protestus Waterburyj ir Union City; netikėtai subrusdo tokios lietuvių kolionijos, kaip Hazleton, kuriame apsireiszkė pastebėtinas susipratimas ir atjautimas to reikalo. Vardan Tautiszko Lietuvių Susivienyjimo Centraliszkas Komitetas padavė platesnį protestą su iszguldymu dalykų stovio ir rezoliucijomis. Geistina butų, kad isz visų vietų, kur buvo paduoti protestai, prisiųstų „Vienybei" žinią apie tai.

Isz Lietuvos.

Atitarnavę kariumenėje teip prisitraukia maskoliszkos dvasios, jog isz jų ta dvasia negreit iszgaruoja. Mažne visi buvusiejie kareiviai Kretingos apygardos (Telszių pav.) ne szioja kepures su raudonais lankais. Zastartas Kveczių sodos tarnavo tiktai 2 mėnesiu, kaip namon parėjo jau yra 12 metų, nežino nė pulko, kuriame tarnavo; apie kalbą nėra ką ir sznekėt, bet lyg sziai dienai teneszioja kepurę su raudonais lankais.

Pas mus vieszpatauja didelis tamsumas — mažne pusė Kretingos vyrų nemoka nė maldaknygės paskaityt, o apie „Ukininką" nė žinote nežino.

Kretingoje viduryje miesto ant turgavietės stovi parube žinių sargų cerkvė. Caro Mikalojaus dienoje buna czia parubežinių sargų paroda: nors ir pas mus kartais tose dienose pripuola szventė, bet musiszkiai, užvis buvusiejie kareiviai, bėga žiurėt tos parodos, pametę per paczias maldas savo bažnyczią; jaunos mergaitės ir tos drauge su vyrais žiopso ir gėrisi isz tos parodos.

Pilkas P.

Kratos. 17 d. lapkriczio buvo krata Tarpucziuos (ties paczia Senapile) pas sliesorių Juozą Ramonaitį, kuris dirba Bliudžiaus dirbtuvėj. Kratą darė 3 žemsargiai ir szaltyszius, bet ne Tarpuczių. Vyresnysis Senapilės žemsargys Stankevyczius, įėjęs į dirbtuvę, pasakė, kad atėjo jieszkoti szaudyklės (muszkietos) ir lietuviszkų popierų. Tuoj visi 3 žemsargiai ėmėsi už darbo. Ramonaitis, pamatęs tarp žemsargių paszalinį žmogų, užklausė jo, kas jis per viens ir ko nori. Szaltyszius atsakė, kad jis esąs per kratą vaito vietininku. Tada Ramonaitis pareikalavo nuo jo ženklo, kuris liudytų, kad jis tikrai vaito siųstas; bet szaltyszius jokio ženklo neturėjo ir per tai iszmetė jį isz dirbtuvės. Tuo tarpu žemsargiai iszkasinėjo visus pamatus, iszgriozdė visus kampus, iszszluostė rankovėmis kalvės kaminą ir cilinderio peczių. Iszkrėtė ir grinczią Ram., bet nieko nelaimėjo.

Griežlė.

Atsiszaukimai. Per Ražancavą Sziauliuose didelis metturgis. Szįmet buvo gražus, sausas oras; suvažiavo daugybė žmonių. Ant visų keturių kelių buvo per keletą viorstų nuo miesto iszlipdyti atsiszaukimai: „Kas turi ausis, teklauso" ir kitokie, o lapeliai „Tėvynė pagelbos szaukias" buvo prisagstyti ir prikabinėti ant medžių.

Garsas apie tai toli pasklido; žmonės pasakoja ir stebisi lipdytojų gudrumui: daugumas skaitė tik grįždami namon, todėl pasklido gandas, kad isz ryto tų popierų nebuvę, tik paskui atsiradę; ant beržų buvę raudoni atsiszaukimai, o ant eglių ir puszių — balti, mat, kad geriau galima butų užtėmyt.

Sziaulietis.

(Isz „Ukininko")

Valymas kalbos (Vilniaus gub.) Stakliszkių giedoriai garsus yra aplink gerais balsais ir gieda teip, kad net klausyti miela, tik labai sutarszyta kalba. Kas žingsnis sutiksi lenkiszkus žodžius: *macnas, nesmiertelnas, uradzojus, pamaczie, patieszytoja, cziesas* ir tt. Dabar jie iszmeta tuos visus žodžius, o į jų vietą sako grynai lietuviszkus, kaip kalbėjo Keistutis, Vytautas, ir gieda: „szventas tvirtas, szventas nemirsztantis". Nors dar liko daug svetimų žodžių, bet iszmintingi giedoriai žada juos visus iszmesti. Darbas eitų greicziau, kad nesiprieszintų giedorius J. ir giedorė S. Jiems labiaus patinka lenkystė, ir gi visi žodžiai, panaszus į lenkiszkus: „tegul bus po senovei", — sako jie. — Kada-gi susiprasit?

Zakristijoną teippat turime iszgamą. Kada jį, kelis metus atgal, pargabeno klebonas isz Žemaiczių, tai jisai lenkiszkai visai nemokėjo kalbėti, o dabar apsivedė su lenkaite, už kraitį gavo žemės szmotą ir namus ir lietuviszkai nebenori jau kalbėti. Ant visų-gi brolių artojų lietuvninkų zakristijonas musų žiuri iszaugszto.

Vyrai Stakliszkėnai, neniekykit savo kalbos, lenkbernius vykit isz savo parapijos lauk!

Punioje ir Butrimonyse teipat giedoti pradėjo „tvirtas, nemirsztantis" — acziu už tai klebonams: kunigams Pakszcziui ir Czelkiui.

Gerulis.

(Isz „Naujienos")

Politiszkos žinios.

Amerika.

Vienu kurtu atsitiko sviete du dalykai, nuo įszriszimo ku-

rių prigulės, rasi, ne vienos tautos likimas.

Pietinėje Afrikoje burai 23 kovo nusiuntė keturis delegatus pas vyriausią anglų vadą gen. Kitchenerį, idant pradėti tarybas apie užbaigimą karės. Szį sykį galima tikėtis, kad burų norai iszsipildys ir praliejimas kraujo pasiliaus.

Kitas atsitikimas daug svarbesnis: lengvai galima tikėtis žinios apie apszaukimą karės tarp Rusijos ir Anglijos. Klausymas pastatytas labai asztriai. Anglija neseniai suėjo į sanarą su Japonija apgynimui bendrių reikalų Rytinėj Azijoje; kiteip sakant, kad neduoti Rusijai tę įsivieszpatauti. Isz tos priežasties Rusija, isz vieno su Prancuzija, nusiuntė Anglijai dipliomatiszką notą, kurioje stacziai sako, kad neduos kisztis į savo reikalus Rytinėj Azijoj. Niekad teip asztriai paraszytos notos vieszpatystės viena kitai nesiuntė. Jei Anglija neatsakys ant to apszaukimu karės, tai ji parodys, kad ji visai silpna.

Dalis darbu.

Boston, Mass. Paskutinės žinios pranesza, kad isz 20 tukstanczių straikavusių krovikų ir vežėjų jau tik 300 nestojo į darbą. Straikas pralaimėtas.

Jefferson City, Mo. Vyriausias valstijos sudas, savo nusprendime, kur tik viens balsas priesztaravo visiems sudžioms, pripažino labai svarbų darbininkų susivienyjimams nutarimą: kad taikos (equity) sudžios neturi tiesos uždrausti darbininkų organizacijoms pakelti boikotą priesz pramonininkų korporacijas. Sudo nusprendimas skamba labai puikiai: „ką butų verta liuoso žodžio tiesa, jei darbininkų unijoms nebutų pavelyta parodyti svietui žodžiu, rasztu arba spauda nukęstas arba laukiamas savo skriaudas ir butų uždrausta stengtis su kitų žmonių pagelba, be prievartos, nustumti nuo savęs visas neteisybes?"

Boston, Mass. Czia galima tikėtis naujo straiko — aludarių darbininkų; 1500 darbininkų reikalauja įvedimo nuo 1 balandžio 8 valandų dienos darbo prie senosios mokesties; kita darbininkų dalis, kaip kurėjai, krovikai ir t.t. teip gi pareikalavo palengvinimų.

Unijos ir trustai.

Szios dienos turi didelę svarbą visiems darbininkams: ant peilio aszmens pastatytas klausymas: ar darbininkų unija, jos tiesos ir jos įstatymai bus pripažintos isz turtinczių pusės. Rodos, keista butų ir kalbėti apie tai, kad darbininkų susivienyjimai neturėtų buti pripažinami. Bet teip yra. Pernai, kada kietosios anglies apyrubėje, Pennsylvanijoj, darbininkai buvo besirusziją į didelį straiką, kasyklių savininkai nuramdė straiką tokiu pažadėjimu: jei „United Mine Workers" susivienyjimas per vienerius metus nekels visuotinų straikų ir pildys tuos sutarimus, kuriuos padarė tarp savęs kasyklių savininkai su unija, tai kompanijos pripažįs uniją už „legaliszką"(?) ir tuluose reikaluose pasiduos taikos sudui.

Praslinko metai. Isz kietųjų anglių apskriczio (1, 7 ir 9 distriktai) susivažiavo delegatai į Shamokin, Pa. Delegatų susirinko 650. Pakvietus į darbininkų konvenciją kasyklių savininkus, jie atsakė, nenorį turėti nėjokių reikalų su darbininkais ir paczios unijos ne pripažįstą! Teip kompanijos pildo savo pažadėjimus.

Prie tokių sąlygų prasidėjo Shamokin'e angliakasių konvencija 18 kovo. Darbininkų padėjimas toks: kietosios anglies distriktuos dirba 144 tukstancziai darbininkų, isz kurių tik 2,880 nepriguli į uniją; pinigų savo kasoje tie trįs distriktai turi $400,000. Isz viso toje unijoje yra 232,289 darbininkų, bet dirbantiejie prie minksztų anglių susitaikė su kompanijomis ir į straiką negali stoti. Ar yra sutarimas su kitomis unijomis — sunku žinoti. Nekuriuos laikraszcziuos buvo minėta, kad žada savo pagelbą unija „Federation of Labor", stipriausia darbininkų organizacija, turinti 950,000 sąnarių.

Apart pripažinimo unijos, jau isz anksto buvo nutarta pareikalauti 8 val. dienos darbo, pakėlimo mokesties nuo 1 balandžio, įstatymo naujos užmokesczių toblyczios ir tulų pagerinimų paties darbo sąlygose.

Jei darbininkų unija dabar apsileistų kompanijoms, tai ji pražudytų pati savę.

Jei unija nestotų dabar į kovą su kapitalistais, tai ji iszsižadėtų tiesos gyventi ir pati sav paraszytų smerties dekretą. Tą geriausiai suprato musų apielinkės delegatai, kurie stacziai pritarė straikui.

Konvencija pasibaigė 24 kovo, panedėlyje; jos nutarimų tuotarpu negarsina, bet tikrai žinoma, kad jei kompanijos nepriims unijos reikalavimų, bus apszauktas straikas visoje kietųjų anglių apyrubėje.

Isz Amerikos.

Kaip kam.

Elizabeth, N. J., moters laiko „novennas" į Szvencziausią Panelę Mariją, idant iszmelsti tenykszczioms merginoms vyrus. Tai tav ir sveikas yankiu czių protas!

Vėl svėczias.

Pasisekus princui Henrikui rasti gražų priėmimą Amerikoje, pats kaizeris Vilius iszsitarė, turįs palinkimą atkeliauti į Washingtono žemę. Tik jis gailisi apleisti ant teip ilgo laiko savo szalį. Mat, jam rodosi, kad be jo Vokietija neiszgyventų nė keliolikos dienų.

Kiek Chicagoje lietuvių.

Žinios apie lietuvių skaitlių Chicagoje labai netvirtos; o butų žingeidu susekti, kaip isz tikrųjų yra. P.Jr. Jonas savo knygoje „Lietuviai Amerikoje" (147 pusl.) paduoda tokias žinias: patys chicagiecziai 1895 m. per laikraszczius gyrėsi, esą jų tę 10,000; bet autorius netiki tam ir apskaito lieuvius ant 5,800 ypatų. Musų korespondentas p. J. K. (10 „Vien." num.) tvirtina, Chicago pereinanti apsigyvenusių tę lietuvių skaitlium patį Shenandoah. „Gazeta Katolicka" (num. 12 szių metų), paduodama žinias, surinktas protestantiszkų pastorių, mini tik apie 1,530 lietuvių, vienog to laikraszczio redakcija pati nuo savęs patėmyja, kad tas skaitlius stacziai per žemas. Beje, p. Jr. Jonas yra paminėjęs apie sulenkėjusią Chicagos draugystę „Towarzystwo Narodowe Litewsko-Polskie, Rzymsko-Katolickie, bratniej pomocy króla Władysława Jagiełły" (įsteigta 1898 m.) Prie tos draugystės prigulį vieni lietuviai, bet jos įstatai raszyti lenkiszkai ir susirinkimuose vieszpataujanti lenkiszka kalba, o dar teip asztriai, jog už vartojimą lietuviszkos kalbos uždedą bausmę. Ar gi isztikrųjų tokia baltvarnė galėtų tę buti?

Kiek prapunta, o kiek suvalgo.

Lankantės New Yorke princui Henrikui, milijardieris Prierpont Morgan užtaisė pas savę užkandį princui ir tiems, kurie apie jį tupinėjo; pusrycziai, kurie tęsėsi 20 minutų, kasztavo $20,000; tai-gi į vieną minutą svecziai praputo po tukstantį dolerių. Tas pats Morgan sako, kad darbininko szeimyna gali gražiai iszmisti už penkiolika centų

ant dienos.... Darbininkui tankiai parsieina ir be Morgano rodos misti už keletą centų ant dienos.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Baltimore, Md. Lietuviszka teatraliszka draugystė parengė ant 4 d. Kovo tautiszką apvaikszcziojimą paminėjimui numetimo baudžiavų.

Susirinko vyrų ir moterų apie 800 ypatų ir visi pažymėtinai dorai elgėsi. Atidarius susirinkimą pirmsėdžiui A. Karaliui, tapo perstatytas ant pirmo kalbėtojo N. Raczinskas. Jis savo prakalboje nurodė netikusią caro valdžią, dėl kurios mes turėjome, apleidę tėvynę, keliauti į svetimą szalį. Toliaus, nupeikė pasididžiuojanczius lietuvius, kurie, pramokę kiek angliszkai, nenori kalbėti lietuviszkai. Pagaliaus kvietė risztis visiems į kruvą, remti vienas kitą ir lavintis politikoj.

Toliaus Marijona Kabaszinskienė dekliamavojo eiles „Lietuva".

Kun. V. Dilionis savo prakalboje aiszkiai parodė, kaip didelė meilė randasi kiekvieno szirdyje link tėvynės, kad nepaisant ant teip didelio lytaus, susirinko toks didelis tautiecziu buris. Toliaus aiszkino, isz ko prasidėjo baudžiavos, kaip kunigai ir ponai elgėsi su baudžiauninkais ir kokį įspudį baudžiavos padarė ant lietuvių dvasios. Priminė, kaip Radvila norėjo lenkus iszvyti isz Lietuvos, bet jau buvo per vėlu; kaip popiežija siundė kryžiokus ant lietuvių, ypacz Innocentas V, sakydamas: „jei užmuszi tėvą ir motiną, tav dovanosiu, — tik eik su kryžiokais muszti lietuvius pagonus". Toliaus jis priveda faktiszkus nurodymus, kaip sziądienyksztė rymiszka kunigija nesusisgrybdama gąsdina pragaru ir traukia isz tamsių žmonių sav naudą. Nurodė kaip kitkart lietuviai buvo narsus ir darbsztus, kad juos tada visi pažino, o sziądien, kovodami tarp savęs, užmirszta apie tikrą teisybę ir meilę. Todėl kvietė pamesti neapykantą tarp savęs, o pradėti dirbus ant tėvynės ir apszvietos labo.

Amelija Žalnieraicziutė dekliamavojo „Lietuvos vyrai! mes neatbokim".

Marijona Kabaszinskiutė dekliamavojo: „O, Lietuva mylimoji, kur pragaiszo dienos tavo".

Vincas Nagurinautskas kalbėjo apie numetimą baudžiavų ir parodė, kad jos yra tik pusiau numestos: nuo ponų atsivalnyjom, o kunigija ir sziądien sėdi ant sprando. Jis privedė, kaip Lietuvos kunigaikszcziai Gediminas ir kiti, budami galingais, nepersekiojo užimtų krasztų, bet duodavo jiems tikėjimiszką liuosybę. Nurodė, kad lietuviai vedė kovą ne tik su Rusais, Vokiecziais ir lenkais, bet jie turėjo kovą su Rymo valdžia ir su kryžiokais. Todėl už nužudymą Lietuvos daug kalta Rymo kunigija, kuri, užmirszdama Dievo prisakymą: „mylėsi artymą, kaip pats savę", siundo savo tamsius pasekėjus ant musų tėvynės. Taigi ragino, kad pamestų netikusius vadovus, o jieszkotų tikrų.

Pagaliaus ragino remti geras draugystes, ypacz teatraliszką, kuri dar tik metai kaip įsikurus, o jau daug truso yra padėjus pakėlimui lietuvių dvasios; teipgi „Tėvynės Mylėtojų Dr-tę", kuri siunczia aukas net į tėvynę; lygiu budu kooperatyviszką dr-tę, kurios siekiu yra pakelti tautiecziu medegiszkai, o tą syk busime galingesniais.

Ant galo, Antanina Žalnieraitienė dekliamavojo: „Motina musų, Lietuva mieliausia". Kaip kalbėtojai, teip ir deklamatorės pilnai užganėdino klausytojus, kurie savo jausmus iszreiszkė delnų plojimu.

Vincas.

Mt. Carmel, Pa. Nors szioje apielinkėj lietuvių randasi skaitlius nemažas, bet jie prie visuomeniszkų tautiszkų musų darbų menkai yra prisidėję. Priežastis, viską trukdanti, yra ta, kad Mt. Carmeliecziai nesutinka savo nuomonėse, nors tokiu dalykai visuomeniszkuose reikaluose neturėtų rasti vietos. Kaltė puola per vis ant tų, kurie viską aiszkina isz atbulos pusės: viena isz žymesnių sziądien kovų czia yra vedama tarp czionykszte's „Lietuvių Citizens" draugystės. Suerzinti draugystės sąnariai teip toli nužengė, kad negalėdami sutikti savo pažiurose, pasidavė į valstijos teisdarystę. Su piudytoju lietuvių yra buvęs czionykszti lietuvių vadovas, kuris vėliaus, pametęs savo darbo vaisius, isz czia prasiszalino. Žinoma, sziądien isz lietuvių nesutikimų pasinaudos anglai, visas draugystės sutaupytas per keliolika metų turtas nuskambės į besoczių advokatų kiszenių. Kiek man teko nžtėmyti, tai MtCarmel yra gera tautiszka dirva, tik reikia, kad sumanus geras tautietis tarp czionykszczių lietuvių pabertų sveiką sutaikinanczią sėklą, kuri augdama atnesztų isztikro musų tautai naudingus vaisius. Lankantės man czia, sziame laike susitvėrė tautiszko musų Susivienyjimo kuopa isz penkių sąnarių ir reikia tikėtis, jog trumpam laike jos sąnariai keleriopai pasidaugis. Daugumą lietuvių turi ant mislies atidėlioti prisiraszymą, laukdami ateinanczio seimo, kuris atsibus gegužio mėnesyje. Butų linkėtina, kad kuopos ir draugystės, kurioms rupi musų tautos gerovė, siųstų kiekviena pagal savo iszgalę kuodaugiaus į seimą reprezentantų ir tai iszmintingesnių vyrų, kad suvažiavę rimtai apsvarstytų Susiv. ir visų lietuvių reikalavimus. Tokiu budu, pastumėtų musų tautos reikalus sparcziu žingsniu į pryszakį. Prabėgęs ir ateinantis Susivienyjimo seimas priguli prie svarbesnių musų istorijoj; už taigi reikia tikėtis, jog suvažiavę musų tautos perstatytiniai atlike naudingus darbus, sutraukdami visus vienos motinos vaikus į vieną didelį kupstą.

Keleivis.

Hazleton, Pa. Liudna yra žiurėti į sunkų musų tautos padėjimą po rusiszku jungu; bet daug nesmagiaus matyti paczioje musų tautoje tokius vadovus, kurie, rodos, velyja lietuviams ne daugiaus gero, negu sziaurės meszkorius. Maskoliaus užduotis yra spausti žmones mokestimis, laikyti tamsybėje ir už mažiausią prasikaltimą priesz carą ir jo budelius tremti į tolymas szalis arba kankinti kalėjime. Czia ta pati: dvasiszkiems musų vadovams rupi, kad laikyti neapszviestus ir mažiaus apszviestus savo brolius tamsybėje ir dvasiszkoje slogoje; į vietą parodyti kelią į apszvietimą — jie rodo kelią į dvasiszką ir asabiszką prapultį. Negana to: matydami skriaudžiamus savo penėtojus, jie nė pirsztu nebakstelia, idant eiti jiems su roda ir pagelba.

Teip yra maž ne visur, kur gyvena lietuviai. Dabar visas kunigų atszalimas savo avelių reikaluose apsireiszkė stacziai nedovanotinu budu. Kada žiaurus užmanymas apie apsunkinimą ateivystės gresia pavesti musų brolius tėvynėje neaprubežiuotai cariszkai tėrionijai; kada aklai užstumia paskutines duris, per kurias lietuviszkoji tauta dar galėjo turėti susineszimą su kitomis svieto dalimis, — kunigai nė asabiszkai, nė per savo daikraszczius („Tėvynę", „Žvaigždę") nepadarė nė mažiausio žingsnio, idant pagelbėti vi-

suomenei atlikti savo prideryste. Jie nė ant to nepaiso, kad uždarius ateivystės vartus, jų parapijos į trumpą laiką sunyks, o podraug ir auksiniai dievaicziai užgniausz gausybės ranką ir paliks savo garbintojus be palaiminimo. Tada iszsipildys biblijos žodžiai: „tę bus verksmas ir dantų griežimas".

Ir mes, Hazleton'o lietuviai, nesulaukdami dvasiszko savo tėvelio paraginant į darbą, priversti buvome patys be vadovo szokti prie darbo. 9 d. Kovo įpraszėme savo kleboną, kad per pamokslą paaiszkintų žmonėms tą svarbų reikalą. Prabaszczius iszpildė musų praszymą, už ką visi Hazletono lietuviai isztaria szirdingą padėkavonę.

Tuoj po miszparų susirinko mitingas, ant kurio nutarta kuosmarkiaus užprotestuoti priesz tokius užmanymus, kurie dar labiaus suvaržytų ateivystę. Paraszymui protesto buvo paskirti trįs vyrai: T. Kupstas, J. Valinczius ir M. Dulinckas, kurie paraszė 13 Kovo protestą ir surinko 237 paraszus isz tarpo valstiecziu ir 460 paraszų ne valstiecziu, tik szeip lietuvių. Protestas nusiųstas musų senatoriui, į Washington'ą, D. C.

Hazletoniecziai iszpildė be niekeno pagelbos savo prideryste ir iszpildė ne blogiausiai. Ar teip padarė ir kitų miestų lietuviai? *Hazletonietis.*

Toluca, Ill. Su džiaugsmu galiu praneszti keletą linksmų žinių isz musų miestelio. Susivienyjimo Lietuvių kuopa skaito 20 sąnarių, bet tikimės turėti daug daugiaus. Szv. Jono Krikszytojo draugystė turi 52 sąnarius, o Nepriegulmingas lietuvių politiszkas kliubas susideda isz 60 sąnarių — pilnų valstiecziu; visi darbuojasi isz vieno ir gražiam sutikime, kad net linksma žiurėti. 15 Kovo szių metų, ant Marshall pavieto metinio susirinkimo, musų tautietis p. Jonas Kazlauckas perstatytas kandidatu į mokslinyczių globėjus (school trustee) ant republikonų tikieto. Kliubas ir pavieniai lietuviai labai rupinasi, kad musų vientautis gautų kuodaugiausiai balsų, nes kaipo geras žmogus, to užsipelno. Balsavimai paskirti ant 1 balandžio ir mes tikimės turėti paspirtį nuo paczių yankee'ų, tarp kurių yra nemažai prielankių lietuviams.

Už vienybę ir sutikimą — garbė Tolucos lietuvsams!

Al. Zaturskis.

Gilberton, Pa. 8 Kovo, 10 val. vakare, 2 varde, elektriszkas karas suvažinejo Ignotą Bucevyczių. Velionis paliko naszlę ir du vaiku. Jis priguléjo į dvi draugystes (valstiecziu): karaliaus Jagėlos ir Algirdo; teipgi buvo įsiraszęs į uniją, dėlto laidotuvėse dalyvavo, kaip abi draugystės, teip ir vietinė unijos kuopa (local) N 1320. Ant laidotuvių (12 Kovo) buvo suvirsz trįs szimtai žmonių. *A. Markevyczius.*

New Britain, Conn. Czianykszczių lietuvių jaunuomenė sutvėrė naują draugystę, po vardu „Apszvieta", ir kartu įsteigė knygyną, į kurį žada (savo laiku) parsitraukti visas lietuviszkas knygas ir laikraszczius. Dabar, norintis prigulėti prie draugystės, gali įstoti kiekvienas, užsimokėjęs 50 centų; tolesniu laiku žada draugystė įstojimo mokestį padidinti. Sziuo laiku yra prisirasziusių per 40; draugai stengsis įtaisyti teatraliszkus perstatymus, dainų vakarus ir kitus tam panaszius mėginimus, dėl palinksminimo ir iszlavinimo szvelnesnių jausmų pas tautieczius. Apsiėmė apie tai ruosztis p. Juozas Kovas, neseniai į tą miesta atvykęs. Draugystės virszininkai tapo iszrinkti: prezidentu V. Alksninis, sekretorium J. Kovas, kasierium V. Mykalonis. Užžiurėtojais knygyno: P. Dievo kaitis ir J. Gerdauskas. Marszalka: J. Malaszka.

Teip-gi ant 10 dienos Gegužio nutarė balių, ant kurio bus perstatyti keli labai juokauni sziupiniai isz pobudžių dabarnykszczio gyvenimo. Tie dalykai bus loszti pirmu kartu ant lietuviszkų balių; apart to ir dainuos, ir prakalbos bus tautiszkos, ir kelios juokaunos.

Komitetas.

Girardville, Pa. Ir vėl pavandenys isz naujo apsėmė vietines anglies kasykles; kitos jau nedirbs per visą amžį. 28 vasario lijo smarkus lietus per kiaurą dieną; upelis, kurs bėga isz kasyklių, apsėmė musų miestelį, tik dar gerai, kad dieną, — tai nors niekas neprigėrė. Už tai turto prażuvo daug: žmonės isz žemesnių vietų persikėlė į augsztesnes, pametę namus ir turtą. Visą pragaiszti skaito ant $200,000. Kas dabar žmogui-vargdieniui tą atlygįs? Girdime kunigus sakant: „bausmę siunczia Dievas: szaukis prie Jo, tai atlygįs!" Vienog, kodėl nė vieno turtinczius rumų neužliejo? Ar-gi tik vargdieniai-darbininkai teip nusidėję, kad juos tik vienus dangus koroja? Visur ir visada nukenczia tik darbininkai ir kiti pavargėliai, o pralobusius isz darbininkų prakaito „ponus" pati religija iszteisina, sakydama: „kam Dievas davė, tegul turi". Žmonija neranda niekame teisybės, nors Dievas visiems vienaip paskyrė žemę ir jos turtus.

Jonas Banis.

Susivienyjimo L. A. reikalai.

Boston, Mass. Centraliszkas komitetas Susiv. L. A. pagarsino 11 „Vienybės" num. apie vietą ir laiką busianczio Seimo.

Vietinis komitetas, paskirtas rengimui minėto seimo, nuo savęs meldžia draugystes ir kuopas isz anksto rinkti delegatus, įduoti jiems savo nutarimus ir užmanymus, teip kad viskas butų savo laike parengta.

Seimo programa bus pagarsinta savo laike „Vienybėje" ir kituose laikraszcziuose.

Delegatams užsteliuotas puikus Hotelis vadinamas „Castle Square Hotel", kur randasi puikus rumai, smagiai įtaisyti.

Guodotinos draugystės isz aplinkinių miestų teiksis dabar ant savo susirinkimų apsvarstyti ir pagelbėti apvaikszczioti tas teip lietuviams svarbias dienas, nes tautiszko seimo lietuviai turbut neturėjo nuo Lublino Unijos. Officialiszkus užpraszymus gaus trumpame laike. Teipos-gi yra meldžiami visi tautiecziai (pavieniai), pributi ant to apvaikszczojimo.

Jeigu delegatai arba szeip sąnariai Susiv. turėtų kokius-nors reikalus arba užklausymus, teiksis atsiszaukti ant szių adresų (bent ant katro):

Fr. Mockevyczia,
212 W. 4-th str.
N. Gendrolis,
291 W. 4-th str.
So. Boston, Mass.

Teiksis ir kiti lietuviszki laikraszcziai atkartoti szį atsiszaukimą.

Vardan komiteto rengimui Seimo,
A. Ramanauckas,
10 Henderson str.
Somerville, Mass.

Forest City, Pa. Tautiszko Susivien. kuopa N. 2 atliko 16 kovo susirinkimą, ant kurio buvo apsvarstyti kuopos ir Susivien. reikalai. Surinkta teip-gi kvartalinė mokestis, pripuolanti ant balandžio mėnesio; naujai prisiraszė 4 sąnariai. Butų, be abejonės, daugiaus prisiraszę, jei lytus nebutų papainiojęs susirinkit

daugeliui kitų tautiečių. Vienog, kuopa, matydama, kad ir pas mus lietuviai pradeda geriaus suprasti savo reikalus, nutarė szaukti susirinkimus kas mėnesį. Sekamas susirinkimas užszauktas ant 31 kovo, 7 val. vakare, pas p. J. Szulckį, N. 418 R. R. str.

Tai-gi kviecziame visus draugus neaplenktinai susirinkti paskirtą laiką, nes reikės įvesti tvirtą davadą kas link mėnesinių susirinkimų. Bus apsvarstomi ir kiti dalykai, reikalingi kuopos ir visuomenės labui. Užpraszome dar neįsirasziusius tautieczius ir tautietes atlankyti tą susirinkimą ir, jei atsiras noras, prisidėti prie musų kuopos.

Prigulėjimas prie Susivienyjimo iszeis ant jusų paczių naudos. Žinote, broliai ir sesers, kad visi mes dirbame pavojingus darbus, kur kas valandą gali isztikti mus netikėta nelaimė; musų uždarbis menkas ir isz jo mes negalime sutaupyti nieko. Ką gi paliksime, atsitikus nelaimei, savo naszlėms ir vaikams? Prisitėmykime praszaliecziams: jie, kad ir vargingai gyvena, bet kiekviens isz jų turi apsaugojęs savo gyvastį ir numirdamas palieka sziokią–tokią paszelpą pacziai ir naszlaicziams, kurie paskui turi isz ko ir mokslą iszeiti. Musų apsaugojimu yra — prigulėjimas į tautiszką musų įrėdnę — Susivienyjimą. Norint apsaugoti gyvastį tam tikrose kompanijose, reikia brangiai mokėti, o pavojingai dirbanczius ne visada nė priima. Musų-gi Susivienyjimas, kaipo tautiszkas, glaudžia po savo sparnais visus lietuvius be atskirties, o mokestis yra teip menka — du doleriai ant metų, — kaip nėjokioje kompanijoj negali buti. Be to dar su laiku, augant Susiv. iždui, bus pakelta posmertinė.

Kitose vietose musų broliai tą viską suprato ir kitur kuopos tarpsta ir bujoja. Ar-gi mes vieni turime pasilikti užpakalyje, skriausdami patys savę? Ne, broliai, laikas ir mums suprasti,laikas eiti drauge su kitais tautiecziais vienu keliu į laimę ir gerovę.

Susivienyjimas perleido sunkias audras pereituos metuos, bet dabar jis tvirtas ir stiprus: pasirodė, jog ne tę galybė,kur pinigai, bet tę, kur teisybė. Nors musų sunkiai sukrauti skatikai pateko į kitų rankas, bet jie tirpsta, kaip sniegas, kad tuotarpu musų Susivienyjimas auga akyse ir iszkils į milžiniszką: į keletą mėnesių sąnarių skaitlius pasiekė jau 1,500, — tiek daug niekad dar Susiv. neturėjo nuo pat savo prasidėjimo.

Ir mums, Forest City lietuviams, pridera stengtis padidinti tą skaitlių dėl savo paczių naudos. *Komitetas.*

Pittsburg, Pa. Ant suszaukto 16 kovo susirinkimo, vietinė Susivienyjimo kuopa nutarė siųsti į seimą du delegatu: M. Urlakį ir S. Dominaitį. Visi draugai užsimokėjo už II ketvirtmetį, o isz naujo prisiraszė 5 sąnariai.

Žiurint į lietuvių krutumą, galima tikėtis, jog busiantysis seimas viską suves į gerą tvarką, ko Susivienyjimas nuo seniai jau reikalauja.

Sąnarys *S. Dominaitis.*

Naujai prisiraszė prie Susivienyjimo Liet. Am.

Bridgeport,Conn. 15 kuopa:
Petras Petraitis
Juozas Dulbis
Augustė Utupiutė
Petras Bezgėla
Marė Bezgėlienė

Edwardsville, Pa. 1 kuopa:
Pranas Burba
Antanina Burbienė
Motiejus Slavėnas
Marcelė Slavėnienė

Shenandoah, Pa. 23 kuopa:
Raulas Balandis
Jonas Grebliauckas
Vincas Navickas
Jieva Juraitienė
Marė Kijauckienė

S. Boston, Mass. Traideno 32 kuopa:
Juzė Leliaszienė

Elizabethport,N.J. 3 kuopa:
Kazys Jurkus
Marė Jurkienė
Pranas Virvicz
Povylas Mastauckas

S. Boston, Mass. 43 szv. Kazimiero dr.
Motiejus Deltuva
Petras Kuczinskas
Antanas Ramanauckas
Vlad. Žakszevskis
Juozas Svirbalius

Scranton, Pa. 30 kuopa:
Kazys Žurskis
Franas Jurkevyczia
Kazys Szunskis

Pittsburg, Pa. 40 kuopa:
Juozas Valantinas

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

„T. M. D. kuopoms”.

Rudenyje, pasibaigus rinkimams, tapo pagarsinta, jog centraliszkas komitetas vėliaus pagarsįs apie nekuriuos reikalus, kas atsieina T. M. D., bet nekurie dalykai teip ilgai užsivilko, kad vos dabar tą galima atlikti, nes niekas teip netrukdo, kaip susiraszinėjimai, kadan-gi tame pacziame reikale parsieina po keletą laiszkų raszinėti, atsakymo, labai tankiai, ir keletą sąvaiczių laukiant.

Daug reikėjo sugaiszuoti, kol tapo užbaigta su literatiszkuoju komitetu, vieniems iszrinktiems sąnariams stacziai neapsiimant, kitiems kitur iszsikėlus, arba jau kitus urėdus Draugystėje užimant, bet didžiausias negerumas tai buvo surasti knygių. Prasidėjus rinkimams, gražios atminties N. Olszinskas praneszė, jog jam daktarai liepę į kitokį klimatą persikelti, todėl knygiumi buti negalėsiąs. Pagarsinti apie tai kuopoms buvo jau per vėlu, nes kitos jau buvo susirinkimus atlikę, kitų jau vis buvo užszaukti. Pasitikėjome, jog knygium pasiliks p. Makauckas. Jis buvo raszęs apsiimsiant, jeigu jau nieks kitas nesiras, bet vėliaus stacziai atsisakė. Pradėjus teirautis, kas apsiimtų T. M. Dr. knygium buti, tame senasis knygius N. Olszinskas numirė ir radosi nauja kliutis, nes ilgą laiką visai nebuvo galima dasižinoti, kaip tę su knygomis yra. P. V. Dagilaitis, kurį a.a. Olszinskas Clevelando kuopos vardan buvo pasiulyjęs ant knygiaus, teip gi neapsiėmė. Galiaus knygium pasiliko Dr. Johanna T. Želvienė, kampas Centre Ave. ir Church gat., Plymouth, Pa. Knygos, N. Olszinskui mirus, buvo pergabentos pas p. V. Dagilaitį ir dabar jau iszsiųstos naujam knygiui, t. y. drei J. T. Želvienei. Kuopos, kurios knygų reikalavo, bus malonios palukėti, o veikiai reikalaujamas knygas apturės.

Tuli kuopų nutarimai, kurie palyti T. M. D. abelnai, taps į įstatus įsprausti, kaip antai:

1.) Centraliszkas sekretorius gauna algos $25,00 ant metų.

2.) Sąnariai gauna dovanai knygas, iszėjusias tuose metuose, už kuriuos metinę užmoka. Pirmesnius draugystės iszleidimus gauna už pusę prekės.

P a s a r g a . Centraliszkas komitetas yra tos nuomonės, jog tas paragrafas sziteip geriaus iszrodys, negu kad: „...gauna knygas, iszėjusias po įstojimui”, nes naujiems sąnariams įstojant nuo pusės metų, arba ir vėliaus, nuo jų yra imama mokestis už visus tuos metus, tai-gi jie turi tiesą ir tuos metus iszėjusias knygas gauti.

3.) T. M. D. prie centraliszkos kasos atidaro fondą szelpimui besimokinanczios jaunuomenės. Atskaitos bus veda-

mos skyriumi.

4.) Kuopų sekretoriai iszduoda centraliszkam sekretoriui metinę atskaitą.

Kitus nutarimus kas link bėganczių reikalų galima teip suglausti:

1.) Rinkimas centraliszkų virszininkų pasiliks kaip ir buvo, nes kuopų nutarimai labai painus ir prieszingi vieni kitiems.

2.) Charterio nereikia.

3.) Kasierius sziuosmet bus be kaucijos.

4.) Metinė mokestis pasiliks ta pati — 60 ct., norintiejie gali ir daugiaus mokėti, arba po kiek paaukauti.

5.) Paskirta $100,oo už paraszymą Dr. V. Kudirkos bijographijos.

Kuopoms taps vėliaus praneszta, kas ją apsiėmė paraszyti ir t.t., kaip ir kiti dalykai.

6.) Kitos kuopos balsavo, kad sąnariai mokėtų po 10 ct., idant atlyginti sumą, iszleistą ant Dr. V. Kudirkos bijographijos, bet centr. kom. yra tos nuomonės, jog jokių mokesczių uždėti nepridera ir bus geriaus, jeigu sąnariai bandys isz savo noro po kiek paaukauti tai gal su laiku ta suma ir susidės. Tai-gi kuopų virszininkai teiksis paaiszkinti susirinkimuose apie tai sąnariams ir paraginti paaukauti po kiek kas gali.

7.) Kitos kuopos užmanė mokėti po vieną centą ant mėnesio, ant besimokinanczios jaunuomenės, bet ir tame lai kuopos paczios rupinasi kiek nors nuveikti, nes tada nebus rugonės, o mokestis, kad ir mažiausia, tankiai paskaitoma kaipo prievarta.

8.) Iszleisti Dr. V. Kudirkos rasztus centr. kom. rupįsis tada, jei tuo Lietuvos inteligentai neužsiims, nes ir jie renka ant to pinigus. Vėliaus praneszime, ką apie tai iszgirsime.

Literatiszko komiteto sąnariais yra Dr. J. T. Želvienė, Plymouth, Pa., p. J. Kėkszas, Plymouth, Pa., ir p. A. Lialis Chicago, Ill. Turint kokius reikalus — kreiptis prie drės Želvienės.

Kuopų sekretoriai užpraszomi prisiųsti centr. sekretoriui atskaitas už pereitus metus, ypacz kas link draugystės turto, kaip antai: kiek knygų gauta, kiek ir kam iszdalinta ir kiek dar liko pas kuopos knygių.

Visus egzempliorius A. A. Jocio padovanotos knygutės „Kuomi žmonės gyvena" kuopos teiksis nusiųsti pas knygių. A.A. Jociui prasiszalinus ir jo viską szerifui parduodant, pas jį esanczios knygos pateko, su kitais daigtais, į žydų rankas ir augszcziaus paminėtos knygutės tik ką pas mus randasi, o isz kitur jau jos pareikalauja, tai-gi ją palaikysime tik pardavimui.

Centraliszkas sekretorius daugiaus naujų sąnarių negarsįs numeriais, nes pasirodė,jog daugelis po du ir po tris kartus priskaityti, ypacz persikeliant į kitas kuopas, arba naujas tveriant, tai-gi tie numeriai visai skaicziaus sąnarių neparodo ir jie bereikalingi.

Spaudoje knygos „Kaip sutaisytas žmogaus kunas" su illiustracijomis ir laukiama jos užbaigimo. Tikimės paduosią netrukus į spaudą vertimą Fr. Schillerio tragedijos „Die Raeuber" (Plėszikai).

V. Daukszys.

Plymouth, Pa. 20 kovo 1902 m. 3-os T.M. Dr. kuopos sąnariai: K. Brazys, N. Želvis ir J. Kardielius, esant prie to ir priėmusiai knygiaus prideryste daktarei J. T. Želvienei, suskaitė prigulinczias Draugystei knygas, atsiųstas jai isz Cleveland, Ohio, p. V. Dagilaiczio, kurs tuotarpu buvo pildęs knygiaus pareigas, mirus N. Olszinskui. Iszkraustyta isz prisiųstų skrynių ir suskaityta szitiek knygų ekz.:

Orleano Mergelė	407
Kuom žmonės gyvena	105
Keistutis	598
Pajauta	52
Lenkai ir Lietuviai neapd.	88
„ „ apdarytos	400
Vanduo ant žemės	1,504
Grovo Kyburgo kelionė	905

Be to dar suskaitytos ir gulėjusios J. J. Paukszczio spaustuvėje knygos „Geoliogija", kurių suskaityta 1216 ekzempliorių.

Visos tos knygos tam ekzempliorių skaitliuje, koks virszuj parodytas, pavestos drės Želvienės globai ir jos, p. Želvienės, priimtos.

Suraszo knygų nuo buvusio knygiaus neatsiųsta.

K. Brazys,
N. Želvis,
J. Kardielius,
Dr. J. T. Želvienė.

Pittsburg, Pa. Užszaukus vietinės T. M. Dr. kuopos susirinkimą, 16 kovo, svetainėje „Silver Palace", susiėjo apscziai žmonių. Kalbėtojų buvo penki — visi vietiniai. Kiekvienas, pagal savo numanymą, aiszkino draugystės siekius ir naudą, kokią ji gali lietuviams atneszti. Pabaigus prakalbas, tapo paraginti sąnariai užsimokėti metinę. Surinkta mokestis nusiųsta Draug. kasieriui ir vardai bus savo laiku pagarsinti. *S. Dominaitis.*

Patemyjimas ant patemyjimo.

8 „Tėvynės" numeryje atitinkame tarp „patėmyjimų" straipsnelį, kurio nieku budu negalima užtylėti, nes jis gana aiszkiai perstato liudną Philadelphijos lietuvių padėjimą, kurį norėtų dar apsunkinti tie, kuriems teisybė turėtų labiausiai rupėti.

1) To straipsnelio autorius įkalba kaltę „maisztininkams" (visi supranta, kad kalbu apie nelemtos atminties atsitikimą 3 lapkriczio 1901m.); tik patėmytojas, lyg tyczia užmesdamas ant savęs per siaurą dvasią, užmirszo nukaltinti abi puses, pagal teisybės, ant kiek katra užsipelno.

2) Autorius nurodo, kad kun. Kaminskas nė nemislyjo rengti „ekzekuciją" bažnyczioje ir tik žmonių prispirtas, turėjo paraszyti keletą žodžių policijos kapitonui. Kad butų ir teip, tai tas aiszkiai parodo, jog nubaudimas žmonių buvo tikrai užmanytas isz anksto, tik paskutinėje valandoje, tikriejie pakeltojai maiszto, nepasitikėję savo pajiegoms, szaukėsi į pagelbą policiją.

3) Autorius tvirtina, kad visai nepažįstamas kunigui vyras iszėjo ir paszaukė policmonus, skersai gatvę stovinczius; czia kįla klausymas: kodėl policijos dalis iszėjo stacziai isz zakristijos ir kaip tas nepažįstamas vyras galėjo žinoti, jog policmonai stovi skersai gatvę? O kas kiszasi to paslaptingo „nepažįstamojo", tai ne dyvai, jei kn. Kaminskas, kaip tasai „kalifas (arabų kunigaikszti) ant valandos", atėjęs ant vienos dienos, idant „pavieszpatauti" ant žmonių nors valandą, negalėjo pažinti jo.

4) Autorius nurodo, kad policmonai norėjo suaresztuoti Kildienę; klausymas: kaip policmonai galėjo žinoti, katra Kildienė, o katra... na, szeip gaspadinė?

5) Autorius tvirtina,kad kn. Kaulakis nieko nežinojęs apie busianczią skerdynę, nes jis buvęs tą dieną Minersville'je. Bet jug tai buvo kun. Kaulakio parapija ir be jo žinios niekas joje negalėjo atsitikti. Tik aiszku, kad kun. Kaminską reikėjo pastatyti į pirmą ugnį, kad paskui turėti, kaip užslėpti tikrus kaltininkus.

6) Autorius piktinasi, buk „Lietuva" su „Vienybe" įkalbinėja savo skaitytojams tverti „nepriegulmes" parapijas. Vienog, atsižvelkime, kas da-

rosi su „zaležnais"? Vieni glaudžiasi prie maskolių, kiti prie protestonų: tai pasirodo, kad maskoliszkas ir protestoniszkas jungas yra lengvesnis už vyskupiszką.

7) Kodėl, kilus protestams, nė kun. Kaminskas, nė kun. Kaulakis neisztarė priesz visuomenę nė vieno žodžio paaiszkinimui to atsitikimo, o į jų užtarėjus stojo nepažįstamas patėmytojas, kurs nepaduoda visuomenei nė savo vardo?

Didesnė Hazletonieczių dalis ne vienomis lupomis, bet visa szirdżia ir visomis pajiegomis stoja po nuskriaustųjų brolių pusei, o parengtojams to nesvietiszko atsitikimo, kaip lygiai jų apgintojams, neranda nieko, apart pasigailėjimo ir papeikimo. *Hazletonietis.*

Atsakymas p. K. Radzevycziui.

Plikis plikiui purvais duoda;
Purvai nelimp – plikė nejuoda.

„Tėvynės" 12 num. buvusis Susiv. Liet. Amerik. kasierius, p. K. Radzevyczius, aiszkindams apie reikalus kasos, ypatingai iszeigą gegužio mėnesio 1901 m., pagal paprastą „Patėmytojų" budą, T. Astramskui kaip purvais duoda, užbaigoje paaiszkinimo sakydams:

„Ir asz prasziau p. Astramsko, kad szį viską apgarsintų „Tėvynėje", bet jis, matydams, kad jau baigia kasą naikint, tai sarmatijos priesz seimą garsint".

Asz turiu tiesą priesz tokį p. Radzevycziaus užmetimą atsiszaukti truputį aiszkiaus, negu pataikė užmesti buvęs kasierius Sus. Liet. Amer. man kvestiją, nes priesz tokius, „Tėvynėj" talpinamus užmetinėjimus neatsiszaukiant visada, visuomenėgali maž daug tikėti.

Buvusis Sus. Liet. Am. kasierius, p. Radzevyczius, suvisai nelaikė už priderystę prisiųsti organui atskaitą stovio kasos dėl pagarsinimo, sakydams, kad jis algos neima, tai ir atskaitų neraszo, ir man per dvejus arti metus buvojant S. L. A. sekretorium, bene tik vieną atskaitą prisiuntė su savo paraszu po data 4 gegužio 1901 m. ir toji patilpo „Tėvynėje" 11 gegužio 1901 m. Gegužio atskaitą jokią man su savo paraszu neprisiuntė, o be atskaitos su jo paraszu, sekretorius neturi reikalo garsint; beto reikalas tik tada butų sekretoriui garsint, pagal ineigos ir iszeigos dokumentus, jeigu kasierius padaręs kokią klaidą, jos norėtų užsigint. Pons kasierius paskutinės iszeigos žinią, kad iszmokėta V. Stagarui $221,62, prisiuntė 15 dieną gegužio, tai tada kad ir visą atskaitą butų prisiuntęs, į „Tėvynę" talpint buvo per vėlu, nes jau po nosim seimas.

Isz kur pasisėmė kasierius bilą patsai savo po data 15 d. gegužio ant $57,32? Man tokia tik dabar, kaip stebuklas, pasirodė, o per dvejetą metų jos nemacziau ir nežinau.

Kad buvęs S. L. A. kasierius p. Radzevyczius atskaitos su savo paraszu per organą garsinti neskaitė už savo priderystę, tai ne tik mano keletas žodžių tikrint gali, bet aiszkus faktas szviesiai rodo ir dabartiniame jo kasieriavime prie Susivienyjimo Liet. Rymo katalikų Amer.

Per arti 10 mėnesių buvo „Tėvynėje" atskaitų garsinta 13 pozicijų, ant 6 pozicijų pasiraszyta S. L. R. K. A. kasieriaus p. Radzevycziaus; ant 5 pozicijų pasiraszyta centr. sekretoriaus p. Jurgelėvycziaus, o ant 2 nesiraszė niekas.

Isz kur skaitytojai, organui paszaliniai, gali suprasti atskaitos teisingumą, kada 5 vietose be kasieriaus paraszo pasiraszė sekretorius, o 6 vietose kasierius? dėlto visose atskaitose nepasiraszė kasierius? argi tai sekretorius paėmė pinigus, kad jis pasiraszė?

„Vienybė" nebutų pakėlus klausymą, kad p. kasierius Lietuvių Rymo katalikų tuojau po seimui butų padavęs į atskaitą, kad jis su Susivienyjimo Lietuvių Amerikos kasoje esancziais pinigais skaitliuje $2,386,02 pasikreipė nuo Susivienyjimo Liet. Amer. ir pristojo prie naujai užvadinto S. L. Rymo Kat. Amer., iszkeliant teipgi gegužio įeigą $48,65 ir iszeigą, kaip jis garsina dabar 12 num. „Tėvynės", $590,24.

P. Radzevyczius, nerasdams už priderystę su savo paraszu atskaitos svietui parodyt, netik kad tuojau po seimo abelno skaitliaus pinigų negarsino, bet per 10 mėn. negarsino, nė kiek jis pavedė pinigų Rymiszkam Susiv. Kada žmonės jau pradėjo rugoti, tai tik 7 num. „Tėvynės" stovį dalykų iszkėlė. Dėlko negarsino, tai jis patsai tę žino.

Dėl kokios priežasties p. Radzevyczius su bila už 44 mėnesių stempas nepasirodė, tai teipgi tik jis gali žinoti. Ponas kasierius negalėjo už $1oo stempų ir popieros iszleidinėti, nes centraliszkam sekretoriui, kad ir didžiausią pundą popierų siuntė, tai visad tik su dvicentine viena stempa, ir centr. sekretorius pacztoriui kožną beveik kartą turėjo damokėt ir damokėjimas yra spaustuvės knygose užraszytas. Dėlko p. kasierius tylėjo su bila net isz laiko dar prezidentystės kunigo Žilinsko, kadą gi dvi službi prabuvo po kun. Žilinskui kn. Kaupas?

P. Radzevyczius teikėsi man tvokstelt žodžius, kad baigdams kasą, sarmatijausi pagarsint iszeigą. Kaip galėjau garsint, kada suvisai nežinojau apie p. Radzevycziaus bilą ant $57,32?

Asz, nebudams kasieriumi ir slaptingų susineszimų neturėdams nė su ponu buvusiu kasierium, nė su prezidentu, kokiu budu galėjau baigti kasą naikint?

Ar tai T. Astramskas 13 d. gegužio, kaip patsai kasierius 12 num. „Tėvynės" parodo, iszėmė bereikalingai $20,oo isz kasos? Reikalingas buvo iszėmimas tik į Pottsvillę važiuėt kun. Milukui, kur kelias kasztuoja privatiszkam žmogui 67 centai, o kunigui pusę, bet kodėl atmokėjote jam $6,50? Atmokėjote jam už važinėjimą gaudyti Astramsko gromatas, nes tuomet jieszkojo ir po Minersvillę, ką liudyti gali Minersvilles lietuviai.

Už kam reikalingą važinėjimą mokėjote kun. Milukui: į Waterbury $9oo, į Philadelphia $4,50? Ant Waterburio vyrų jau dekretas buvo iszduotas, o Philadelphijoje buvo ne su spaustuvės reikalais. Tai Astramskas czia, mat, kaltas...

Ar T. Astramskas pridirbo nereikalingų kasztų spaustuvės reikaluose Philadelphijoj? ar Astramskas velyjo, teip, kaip jus keli tę darėte kasztus spaustuvei? ar nesudirbote, p. kasieriau, Philadelphijoje Astramsko $12 dol. užmokėtus už ruimus spaustuvei gana atsakanczioje vietoje, ir iszkoszėt isz kasos daugiaus, kaip kad Astramskas gynė kad per daug, ir ne yra gerai?

Ar T. Astramskas, naikindams S. L. A. kasą, darė visokius užmanymus ir aukas, kurios į du mielu metu iszkopė isz kasos $926,62?

Isz kur tie $926,62 iszimta — ar ne isz posmertinių?

Ar jau p. buvusis Susiv. L. A. kasierius teip greitai užmirszo, kad T. Astramskas gynė ir riksmą darė, kad nereikia dalint tiek daug pinigo isz posmertinių?

Jug dabar to jusų prieszininko T. Astramsko tarp savęs neturite, ir kodėl 9 Lapkriczio 1901 m., darant revizi-

ją kasos, neparodė p. S. L. R. K. A. kasierius globėjams A. Kolczynskui ir J. Dauksziui, kiek turite po Susivienyjimui Lietuvių Amer. pinigų? Globėjai rado nuo XVI seimo ineigos $910,46, iszeigos $1,195,15: kodėl nė globėjams, nė kasieriui neužėjo klausymas, isz kur dasipildė nedateklius $284,69?

Dabar neturite Astramsko, jusų kasos naikintojo, o kodėl nuo XVI seimo 1901 iki 1902 iszleidote virszaus $1,250,85 už ineigą?

Ant ko dabar turite rugoti?

Mat, jusų szalininkystei nepatinkamam T. Astramskui atkerszindami, užlaikėte už gegužį 1901 m. algą spaustuvės darbo,kelionę seiman ir sekretorystės $41,14 ne tik T. Astramskui, bet ir jo sunui Stas. Astramskui $15,00.

Susivienyjimas Liet. A. iki sziol su jumis, mat, kaipo su teisingumo pilna szalininkyste, už prisavintą turtą provotis neėjo, tai ir mudu, už algas provotis nemislydami, paliekame jums tuos pinigus ant blogos valandos....

Jusų S. L. R. K. A. reikalų niekada nepageris nė vardas, naujai duotas, nė užmanymas $500,00 posmertinės, nė apkaltinimai neapkenciamų ypatų, nė puryjimai ant „Vienybės" su „Lietuva" ar jų redaktorių, — jeigu laikysitės pereitos mados ir parėdko.

Savo kaltes suprantate vien kitiems primėtinėt. Bet kad ateis iszsiteisinimo valanda, kur savo akis padėsite?

T. Astramskas,
S. L. A. sekretorius.

Ko reikia tikėtis nuo airiszkų vyskupų?

Scranton'o vyskupas Hoban pirm dvejeto sąvaiczių suspendavo rusinų kunigą Ivaną Ardan'ą, Olyphante, Pa. Kitam pasirodytų, kad toks atsitikimas visai neužgauna lietuvių. Bet dalykas stovi kiteip. Jei airiszkas vyskupas tokiu budu nubaudė *unitų* kunigą, kuris priguli ne prie stacziai Rymo-Katalikiszkos, bet prie teip vadinamos Graikų-katalikiszkos bažnyczios, tai kaip galima tikėtis, kad jis duotų nors mažiausią valią Rymo-katalikiszkiems kunigams, kokiais yra lietuviszki dvasiszkiejie? Vysk. Hoban suspendavo kun. Ardan'ą už tai, kad sziam pastaramjam daugiaus rupi žmonijos reikalai, kad jam rupi prikėlimas savo tautos isz po amžinos slogos, kad jis tarnauja ne savo kiszeniui ir ne airiszkam vyskupui, bet yra pavedęs savo gyvenimą ir pajiegas atvedimui ant tikro kelio savo brolių. Kiti vadina tokius darbus pasiszventimu, o vysk. Hoban iszrado juose prasižengimą, ne tiek priesz bažnyczią, kiek priesz szventą jo ypatą.

Nėra abejonės, kad lietuviai, turėdami tarp savųjų kunigų tokį pasiszventusį tautai ir augsztesniems palinkimams vyrą, iszgarbintų jį į padanges. To, iszties, užsipelno kun. Ardan'as, nors svetimas mums tautyste, bet brangus prakilniomis savo idejomis.

Kun. Ardan'o protą ir szirdį kankina ta mislis, jog, kalbant malorusiszko poeto Taraso Szevczenkos žodžiais: „*kruhom nepravda i nevolia, narod zamuczennyj movczit*"... Jis stengiasi visomis savo pajiegomis iszliuosuoti savo tautą isz po to amžiais smaugusio jį jungo.... Ir už tai — prakeikimas!

Katalikiszki vyskupai, abelnai sakant, eina ir toliaus besloginą liuosą mislį. Paskutinių mėnesių atsitikimai iszskyrė isz savo tarpo tokį: Plocko vyskupas suspendavo tulą kun. Kowalskį už tai, kad szits iszrado to vyskupo rasztus neteisingais!

Lietuviszkiems kunigams vergiszkas pasidavimas airių ir vokieczių vyskupams nieko gero neatnesz. Prie tokių aplinkybių ne ilgai reik laukti, iki lietuvių piemens, vieton pamėgdžiojamo nuo vyresnių savo kollegų airių „dženitori dženitoque", užgiedos „morituri sumus!" Žmonės per daug yra ragavę liuosybės, idant pasiduoti svetimai vergijai.

Pavyskupis.

Ar ne reikalinga mums „etnografiška" draugystė?

Kada 1884 metuos pasirodė „Auszra", tuomet sunku dar buvo tikėtis, jog atsigijimas musų apmirusios tautos pradės teip sparcziai paakiui eiti ir kad 18 metų praėjus, atsiras reikalas kalbėt apie įsteigimą ypatingos draugystės, apie kurią czia taps raszoma. Rods dar 1882 m. neužmirsztinasis Dr. J. Sauervein'as, lygiai kaip ir raszantis szituos žodžius, buvo užmanę įsteigti „liet. mokslo draugystę" ir jai statutus sutaisė, isz kurių vėliaus „Byrutė" pasinaudojo, bet pati to vardo draugystė tik dar vėliaus Amerikoje įvykdinta tapo, ale, neilgai pragyvenus, ir ta isznyko. Laikui bėgant, atsirandant ir musų tautoje vis daugiaus dvasiszkų pajiegų, rodos, tad vėl mums reikėtų užsiimti dabartės realizacija panaszios „mokslo" draugystės, kuri, kaip patsai gyvenimas rodo, labai mums reikalinga, ir rasi, su laiku galėtų didelę atgabent naudą Lietuviams.

Viena isz seniausių ant žemės kulturiszkų tautų, žalia atauga didžiausios senovėje Trakų tautos, lietuviai, rods, ne isz savo paczių kaltės, toli atsiliko užpakalyje kitų Europos tautų, už musiszkę kur kas jaunesnių kulturoje. Nekalbant apie sziosdieninį apszvietimą, kuriuo mes su kitais susilygint negalime, mes ne esam beveik nieko atlikę, idant galima butų mums patiems susipažinti su savo tauta ir su tais rysziais, kurie mus su senovės Trakais, Getais, Prygais ir kitomis, pietų kraszte gyvenusiomis, musų gentėmis vienyja. Iszskyrus surinktas jau dainas, kuriose daug paminėjimų likę apie gyvenimą lietuvių pietų žemėse, mes dar suvis ne esame apsipažinę su musų senaja mytologija, budu bei daba, neturime surinkę nė musų, isz giliausios senovės paeinanczių, asabiszkų bei geographiszkų vardų ir ne esam juos sulyginę su trakiszkaisiais ir k. Todėl man rodos, mums reikėtų įsteigti tokią draugystę, kur, tikėjimo musų laiko lietuvių ne užkliudydama ir ant tyrai moksliszko pamato stovėdama, užsiiminėtų rinkimu visų tų lietuviszko gyvenimo liekanų, kurios mums, kaip ir kitoms tautoms, paszelpą suteikt galėtų, pažinti norint lietuvius. Czia prigulėtų:

1) tardymas kalbos ir jos dialektų;

2) rinkimas dainų ir jų melodijų;

3) pasakų rinkimas yvairiausio turinio vietinėse tarmėse;

4) rinkimas senoviszkos „Žinystės" liekanų, burtų, „niektikėjimų", apžadėjimų, tautiszkos vaistininkystės ir tt.;

5) apraszymas „krikszty nų", svodbų, szermenų, laidojimo budo ir visų kitų gyvenimo apeigų;

6) apraszymas apeigų, szvenczių yvairiausiomis metų dienomis, „padažanų dienų" ir tt.;

7) apraszymas yvairiausių žaidynių, szokių, puotų ir tt.

8) rinkimas vardų ir pravardžių žmonių bei geographiszkų (upių, kalnų, apgyventų vietų ir tt.);

9) apraszymas bei apipieszimas lietuviszko namo, ukininkystės padarų, muzikaliszkų instrumentų ir tt.;

10) rinkimas bei apraszinėjimas senoviszko bei sziolaikinio drabužio, moterų parėdo ir tt.;

11) rinkimas visokių lietu-

viszkų iszdarbių, padarų dėl tautiszko muzėjaus;

12) rinkimas rankraszczių bei knygų apie Lietuvą.

Kaip isz szitos — rods labai placzios ir isz pradžių, rasi, sunkiai iszpildomos — programos matoma, naujoji draugystė užsiimti turėtų: a) tardymu dvasiszkos bei medegiszkos lietuvių kulturos; b) iszleidinėjimu ypatingo organo talpinimui surinkos rasztiszkos medegos, ir c) prirengimu su laiku etnographiszko muzėjaus bei tautiszkos bibliotekos. Draugystę pramint galima butų: „*Lietuvių Tauta*", ar kokiu kitu vardu.

Paduodams — su pritarimu tulų draugų — szitą užmanymą lietuviszkai visuomenei, praszyczіau visų musų inteligentų bei kitų tvirtų tėvynainių, kurie norėtų dalyvauti į steigime tokios draugystės, idant jie teiktųsi duoti man žinią ant žemiaus paduoto adreso, apie savo pritarimą su reikalingais patėmyjimais viename — kitame dalyke, su pertaisymais ar perkeitimais paduotosios programos ir tt.

Pritarėjams skaitlingai atsiszaukus, raszantis szituos žodžius pasirupįs, pagal balsų bei propozicijų daugumą, pritinkanczius statutus draugystei sustatyti ir kuoveikiausiai per laikraszczius apgarsinti. — Tai gi į darbą, lietuviai!...

Dr. J. Basanavyčius,
a Varna, Bulgarie.

Psykologija.

(Žiur. 12 num.)

Pajautimų iszsilankstymas.

Dabar kįla klausymas: kokiu budu plėtojasi, kurie pajautimai eilėje pletojasi; isz kokios sėklos jie plėtojasi, kokiais laipsniais protas tobulinasi ir subręsta savo pajiegose?

Norint iszriszti tą klausymą, sziausziasi daugybė kliuczių. Pirma, kad nesiliekti nė iszkilmingiausiuose protuose nė menkiausiausios liekanėlės atminimo pirmųjų kudikystės dienų ir ką tuomet jautėme: ką pirmiausiai matėme, girdėjome, dalytėjome, kokį įspudį ant mus padarė sziluma, skonis, suvuodimas, judėjimas etc? Net keista, rodos, ir klausti. Tacziaus ir be tų atminimų galime pasakyti, kokia musų kudikystė buvo, vien tėmyjant ir iszbandant yvairiais budais kudikius nuo gimimo valandos, ne introspektyviszku budu, nes tas czia neką gelbės.

Nors kiekvienas kudikis turi tokius pat pajautimo organus ir tokius pat pradinius iszgalėjimus, tacziaus protiszkas įturys (apglėbimas) kiekviename skiriasi. Kiekvienas skirtu budu iszlavina akį, ausį, ranką ir kitus pajautimo organus.

Mokintojai užtaigi turi lygiai visus mokintinio pajautimus tobulinti, taigi lygiu, harmoniszku, nesvyruojanczіu budu iszdirbti visus pajautimo organus, idant jie taptų veikliais, branginamais įrankiais, kuriuos galima butų vartoti kaip tėmyjimui, teip ir patyrimui.

Kiekvienas auklėtojas yra patėmyjęs, kad kudikiuose iszsilanksto patėmyjimo pajiegos tiktai per daugybę nepasisekusių bandymų; tokiu budu persitikrina, kad ugnis degina, peilis piauja, adata duria ir teip toliaus. Jau nepaisant abelnų patėmyjimų, imsimėsi prie iszriszimo klausymo: kas yra protiszkas kudikio stovis dar pirm prasidėjus protiszkam veiklumui?

Geriausiai galima tą stovį prilyginti prie tykaus be sapnų miego, arba prie apalpimo, kuomet pajautimo virpuliai ateina, bet neaiszkus, tartum svajojanti.

Kudikis vien pajauczia asztrų, aiszkų, tikrą skausmą arba ramumą; szeip jokių pajautimų neturi, apart virsz minėtų rauménininių ir organiszkų pajautimų. Keista, bet tiesa, kad per keletą dienų po gimimo kudikis girdėjimo pajauti mo neturi, sakoma — isz priežasties nebuvimo oro viduje ausies, kol nepradeda kudikis dusuoti; tėmyjimas balso nelygiai visuose kudikiuose iszsitobulina.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Susirinkimai.

Chicago, Ill. 30 d. kovo (nedėlioje) 1902 2 val. vidurdienio, p. Silekio salėje N. 3321 Auburn Ave. atsibus 2-ras czvertinis susirinkimas Susivienyjimo L. A. kuopos, ant kurio visus prigulinczius ir norinczius prisiraszyti, szirdingai užkvieczia atsilankyti.

M. J. Damijonaitis.

Scranton, Pa. 30 kuopa S. L. A. užszaukia susirinkimą ant 6 d. balandžio, Lenardo salėje 111 W. Market str. Pradžia 7 val. vakare. Užkvieczim visus sąnarius ir norinczius prisiraszyti.

J. G. Alinskis.

Wilkes Barrių kuopos: Tėvynės Myl. Dr. ir Susivienyjimo L. A. laikys susirinkimą 6 d. balandžio, p. Kunco svetainėje, Market str., 3 val. po piet; užpraszom visus brolius, norinczius prisiraszyt į vieną isz tų draugysczių, o dar geriaus — į abidvi.

V. E. Razilius.

Minersville, Pa. 13 kuopa Susiv. L. A. laikys savo susirinkimą 6 d. balandžio, 1 val. po pietų, V. Marazo salėje.

Nuoszirdžiai užpraszom susirinkti visus sąnarius su mokestimis. Bus svarstomi svarbus reikalai ir renkami delegatai ant XVII seimo. Meldžiame pributi ir norinczius prisiraszyti prie Susiv. Po kuopai Susiv. bus susirinkimas Tėv. Myl. Dr. kuopos taipgi užpraszom susirinkt visus sąnarius.

Sekr. *J. Ramanauckas.*

Union City, Conn., 20 kuopa Susiv. Liet. Am. turės antrą savo ketvirtmetį susirinkimą 6 d. balandžio, nuo 2 po piet, svetainėje szvento Jurgio Draugystės, Linden Park. Užpraszom visus draugus pributi su mokestimis. Artinantės seimui yra svarbių reikalų.

Sekr. *V. Baratinskas.*

Pajieszkojimai.

Asz, Baltramiejus Tolis, pajieszkau savo pusbrolių Vitkų: Juozupo ir Kazimiero. Abudu, paeina isz Kauno gub., Raseinių pav., valsczіaus Labarzdžių, par. Kvėdainių, isz miestelio Pajuruko. Daugiaus kaip metai gyveno ant Hawaii salos; turi szvogerį Pittsburg, Pa., Antaną Kungį. Jie patys ar kitas tautietis teiksis duoti žinią ant szito adreso, kur jie randasi. B. Tolis,
P. O Hakalau, Hawaii, Territory. Box 45.

Asz, Antanas Juszkaitis, pajieszkau žemiaus minėtų ypatų: 1) kur buna mano brolis Juozas, Vincas ir Jonas Kriauczіunas isz kaimo Užvenių, Griszkabudžio par., Naumieszczio pav.; 2) Juozo Strimavyczіaus, kriauczіus, isz tos pat parapijos; 3) Juliaus Eisenvako isz Vokietijos miesto Essen; 4) Jono Uso, isz Užkirtulių, Sintautų par., Naumieszczio pav. Kas žino, teiksis praneszti po adresu:

Mr. Anton Juskat,
N. 11 Race str.
Cleveland, Ohio.

PUIKIAUSIAS HOTELIS
Mrs. R. KOLIS,
16 S Baltimor str. Wilkes-Barre, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvepenczių cigarų ir szeip visokias zobovas. Teipgi atkeliavusiems isz kitur visados suteikia puikią nakvynę ir valgį, ir viskas pigiaus nė kaip kitur. Lietuviai nepamirszkite szios puikios vietos.

Isz visur.

Vokietijoje, angliakasyklių kompanijos isz draugės sutarė pavaryti nuo darbo visus lenkus, paeinanczius isz Rytprusių. Berlyno laikraszcziai labai isz to džiaugiasi.

Mieste Tiflise, Užkaukazyje, darbininkai, dirbantiejie žydui Rotschildui prie iszgavimo kerosino, buvo užstraikavę; policija tuoj suėmė ir apkalė darbininkų vadovus; aną pėtnyczią 300 darbininkų užpuolė ant kalėjimo, kad iszliuosuoti savo vadovus. Valdžia užleido ant jų kariumenę; saldotai suszaudė 30 darbininkų, o kitus iszvaikė.

Vokietijos valdžia iszvarė isz prusiszkų techniszkų mokslinyczių 40 studentų (rusų ir lenkų) už tai, kad jie kėlė vieszai protestą priesz caro terioniją.

Kokios komedijos atsitinka su „karaliais", matysime isz szito apsakymo. Paryžiuje numirė 18 kovo nekoksai Laviarde, kuris vadindavo savę „Achilles I, Patagonijos ir Araukanijos karalius" (tos szalys guli pacziuose Pietinės Amerikos pietuose); karaliaus sostą jis apėmė 1878 m. po savo pusbrolio Antoine'o I. Bijodams gyventi savo „karalystėje", Achilles I pragyveno visą savo karaliavimą Prancuzijoje. Mirdams, jis paskyrė savo įpėdiniu „krikszt ų" arba szeip „isz szalies" sunų, apie kurį nieks ant svieto neyra girdėjęs. Dabar visi Europos vieszpacziai gavo perstatymą, kad pripažintų tą naują „Patagonijos ir Araukanijos karalių", ir, žinoma, pripažįs, nes to rei kalauja „szventos karaliszkos tiesos". Teisybė, jau tamtikra dabar gadynė, kad karaliais butų visoki pusprocziai ir valkatos (miręs Achilles I tokiu isztikrųjų buvo).

Kur musu iszganymas?

P. Daujotas.

(Tąsa.)

neduoti neramiems agitatoriams iš socialistiškos partijos didinti kalnakasių neužganėdinimą ir traukti prie visokių judėjimų ir prieštaravimų".

Net įkurimas politechnikos[1]) Varšavoj tik dėlto padarytas, kad uždrausti revoliucijonišką propagandą, kadan-gi, anot Imeretinskio, jaunuomenė iš svetur nuo mokslo pagrįžta „su stipria neapykanta rusiško viešpatavimo, augštai statydama laisvą gyvenimą kitose Europos viešpatystėse".

To užtenka įkurimui Varšavoj politechniškos mokslainės.

Vienu žodžiu, iš Memorialo matyti, jog tiktai „priešingi gaivalai", apsireiškiantiejie „gudriuose agitatoriuose", žadina žmonėse neramumą ir tuo prispiria vyresnybę pagerinti anų buvį.

Įsižiurėkime arčiaus į tuos gaivalus, kurių Imeretinskis teip bijosi, į tėvynainius ir socialistus.

IV.

Liaudininkai arba tautiški patrijotai, tautiški demokratai — tai vardai, po kuriais pasirodo Lenkijoj žmonės, turintiejie priešingus reikalus, bet sujungti vienu abelnu siekiu — įgyjimu neprigulmystės ir augštesnio liaudies apšvietimo.

Tėvynainiai daugiausiai randami tarp mokslinčių ir apšviestunų ir smulkiosios buržuazijos — iš ko matyti, jog šita partija yra baisiai marga. Galima rasti tę klerikalus, kuriems lenkystė ir katalikystė tai tas pats, žmonės, palinkę prie socializmo, mužikų bičiuliai, antisemitai[2]), revoliucijos pasekėjai, užtarėjai apšvietimo ir t.t. Šitas raibumas apsireiškia ir visuose tos partijos darbuose. Keletas knygelių, išleistų po vienu abelnu vardu „Z doby dzisiejszej" (iš dabartinių laikų) — koaiškiausiai tą parodo. Čia randame kaip socialistiškas pažiuras, teip ir tvirtinimus, jog lenkų tauta susivienys katalikų bažnyčioje.

Platinimas apšvietimo tarp liaudies, t. y. slaptus mokinimas amatininkų vaikų, platinimas knygelių tarp mužikų, įkurimas paslapčių mokslainių ir knygynų — tai ratelis, po kurį sukinas tėvynainiai. Laikas nuo laiko pasiro do, koki norint atsišaukimai, kurie primena tautai apie istoriškus atsitikimus, eilė visokių manifestacijų atminimui — tautiški apgėlai, šventimas konstitucijos 3 gegužės, Kilinskio mirimo diena — o tai įrankiai, kuriuos jie vartoja didesnei įtekmei padaryti savo aprubėje.

1895 metuos atsirado Lvove (Galicijoj — Austrijoj) laikraštis „Przegląd Wszechpolski" (Visų lenkų apžvalga), tėvynainių laikraštis, gyvenančių po Rusija. Jisai, vedamas stipriausių tėvynainių spėkų, buvo teip rėdomas, kad niekaip negalima buvo numanyti, ko jie nori ir kaip žada savo norus įvykdinti. Tankiai randame tokius straipsnius, kurie vienas kitam prieštarauja tame pačiame klausyme.

1897 metuos „Visų lenkų apžvalga" apgarsino tėvynainių programą ir visoki darbai sutaikomi yra su taja programa. Šita tamsi, neaiški, kaip dumas, programa buvo, jeigu galima teip sakyti, prakalba prie nekrologo[1]) partijos, kadan-gi kiekviena partija, kuri neturi nė aiškaus pažinimo savo siekių, nė spėkos žengti pirmyn, iš pradžių vargingai gyvena, o paskui miršta.

Ir ištikrųjų tautiškių partija ir jos laikraštis eina kaskart menkyn, ir anoji raudona pasipriešinimo dvasia nyksta, o jos vietą užima taikumas.

Svajonės apie santaiką, kurios lakstė prieš caro apsilankymą, užkliudė ir tėvynainius; vadovai tos partijos staiga nustojo pasekėjų užsienyje (Austrijoj ir Prusuose). Bet išsiblaškius svajonėms ir lukesčiams, su caro apsilankymu surištiems, o ypač pasirodžius Imeretinskio memorialui, „Visų lenkų apžvalga" pradėjo vėl eiti prieš taikiuosius, o kituose dalykuose pasiliko tuo, kuo buvus.

Įtekmė laikraščio nupuolė, pavirto jisai į mėnesraštį (mėnesinį laikraštį) ir kas karts mažiaus buvo skaitomas Lenkijoj, po Rusija esančioj, o pirmžengesni tėvynainiai net užsigynė kokio-nors sąryšio su anuo.

1898 metuose pasirodė Varšavoj slaptus laikraštis politiškas „Walka" („Kova"), kur tai už aną raudonesnis ir prielankus socializmui. Bet pasirodė tik 3 numeriai iš viso.

Pabaigoje 1898 metų pasirodė užrubežyje lapelis, tėvynainių išleidžiamas, kurs sukilo prieš „Visų lenkų apžvalgą" ir apkaltino neteisingose pažiurose ant socialistų.

Tas viskas darodo, kad tėvynainiai skįla: ramesniejie atsitraukia atgal, o tuotarpu didinas partija prisiartinanti prie socialistų ir daranti tikrą priešgynių partiją.

Visai tautai, neišskiriant ir tėvynainių lau-

1) Politechnika — tai mokslainė, iš kurios išeina žinovai pramonės dalykų, kaip antai: visoki inžinieriai, chemikai ir t.t. (Vert. pr.)

2) Antisemitai aiškina, visas musų nelaimes paeinant nuo žydų. Kokia tik nelaimė atsitiko, — tai kalti vieni žydai. (V. p.)

1) Nekrologas — trumpas aprašymas gyvenimo neseniai mirusio žmogaus (V. p.)

kiant iš caro rankos seniai svajotų mylestų, aiškiai prakalbo vienintelis balsas apie kovą be perstojo — tai buvo socialistų balsas. Apgarsinimas kn. Imeretinskio memorialo, kurs palaidojo tautiškių įtekmę, pasielgimas socialistų atidengiant Muravjovui-korikui paminklą ir lapelis, tai dienai išleistas, padarė iš socialistų partijos vadovus ne tik tarp proletarijato,[1]) bet ir tarp kitų luomų. Nuolatinis darbas pakėlimui susipratimo tarp darbininkų ir pagerinimui jų busenos suteikė didelę įtekmę, ką stygavoja žinios laikraščiuose „Robotnik" („Darbininkas") ir „Górnik" („Kalnakasis"), tankus straikai ir iškilmingos riečios (manifestacijas, procesijos). Vyresnybės tarnams buvo nesuprantama, kaip galėjo darbautis socialistai. O šie landžiojo per savo įsiskatojusias pažintis su užgintais raštais po visą Lenkiją, kurstydami liaudį ir auklėdami kasdieninėj kovoj prie galutino atsiskyrimo nuo priešo.

Jau dabar atydžiai prisiklauso socialistų žodžiams didesnėji dalis lenkų draugijos, o ta įtekmė dar labiaus pasididįs liaudyje, socialistų spėkoms augant ir išsiplatinus jų įdejoms tarp pramonės darbininkų, apart miestų. Šiądien galima sutikti tarp darbininkų ir amatininkų ar tik neišmanėlius ar socialistus, o tarp tų nieko daugiaus nebėra.

Kiteip stovi dalykai kaimuose. Kas apims sodžių — socialistai ar tėvynainiai?

Tėvynainiai visokių varsų, pakraipų ir skeveldų žiuri į sodžių, kaip į savo plotą propagandai ir stengiasi, kaip įmano, apšviesti mužikus. Jie tai rupinasi apie liaudies apšvietimą, įkuria sodžiuose slapčius knygynus, jie tai platina sodžiuose patrijotiškus raštus, net išleidžia tam tikrą laikraštį dėl Rusijos lenkų, išeinantį Krokavoj.

— „Polak" („Lenkas"). Jeigu įsižiurėsime į politišką tėvynainių įtekmę ant mužikų, tai galime pasakyti, kad jos visai nėra. Teisybė, jie galėjo per savo saryšį su mužikais prakilnesnius prie savęs pritraukti, apšviesti ir pažadinti neapykantą valdžios, — tai ir viskas.

Neturėdami tikros programos, neužimdami aiškios vietos draugijos padėjime, o ypač bijodami kurstyti tarp savęs dvarponius ir mužikus, kurių padėjimas ir reikalai yra nevienodi ir vieni kitiems priešingi, ne gali tėvynainiai laukti geros kloties.

Apsakinėjimai apie lenkmečius (maištų laikus), aprašinėjimai nelaimių, kurios aplankė tėvynę, tuščios patrijotiškos kalbos apie tautos vienybę — tas viskas pritraukia mužikus, kaip ir kiekvienas naujas daigtas, bet ir pasilieka be pasekmių, neįsigali prieiti prie jo dušios. Ir jau melagingi istoriški apsakinėjimai, anot kurių ponai budėdami ir miegodami, tik vien mislyja, kaip padaryti mužiką laimingu, tarp jų sujudina vieną neužtikėjimą toms pasakutėms ir ponams.

Tokiu budu, socialistai užims platesnę apyrubę. Tą galime numanyti pagal pramonės bėgį. Iš sodžių traukia į miestus daugybė darbininkų, kurie galutinai neišsižada, savo gimtinių kaimų. Kiti darbininkai tik ateina ant darbo į miestą, o paskui vėl grįžta į sodžių. Daugybė miesto darbininkų turi sodžiuje tėvus, brolius, seseris, gimines. Tokiu tai budu atsiradó tarp miesto ir sodžiaus saryšis ir tos srovės, kurios jau žymios mieste, greitai pereina iš miesto į sodžių.

Tokiu tai keliu daugybė socialistiškų knygelių pakliuva į mužikų rankas, ir juo labiaus eina stipryn judėjimas tarp miesto proletarijų, tuo žengia pirmyn tokios pat pažiuros ir sodžiuje.

Lenkų socialistų buvo išleista pusėtinas skaitlius knygelių, pavestų sodžiaus gyventojams; knygelių skaitlius kaskartą didinosi.[1])

Gal buti neužilgo socialistų partija pradės išleidinėti tam tikrą sodžių ir dvarų darbininkams laikraštį, nes jau, rodos, atsirado to norinčių ir laukiančių jau nebemažas skaitlius.

Apsišvietus mužikams, susipratus, kas ir kuo anie esą, dalyvaujant kovoje už neprigulmystę ir laisvę, prasidės tautai „nauja gadynė", kuri mažiaus apvils mus, bet daugiaus duos negu žada mums tėvynainiai.

Kapitalizmas ir tautiškas klausymas Lenkijoje.[1])

I.

Lenkija, pakol buvo savistove, buvo bajoriška viešpatystė su ypatingomis feodališkai-anarchiškomis sąlygomis. Ji tapo padalinta tarp trijų viešpatysčių, jos kaimynų. Tvarka tapo kitokia: pradėjo naikinti yvairumą ir viską daryti pagal vieno kurpaliaus. Šita naujoji tvarka atsakė reikalavimam naujos centralizuotos viešpatystės, bet visai priešinga esančioms

1) Tarp jų nurodysiu: „*Genių dėdė*", „Gera naujiena sodžiaus darbininkams", „Apie ką turi žinoti kiekvienas sodietis", „*Ar yra dabar baudžiava?*", „Ko nori socialistai", „*Ar socialistas gali buti kataliku?*" „*Krumplių Jonas*" ir t.t. — Pabrauktos išėjo išverstos į lietuvišką kalbą. (Vertėjo prierašas).

2) Pagal *Luxemburg:* Industrielle Entwickelung Polens (rus. vertimas) ir *Z Daszyńshi:* Kapitalismus und nationale Frage in Polen („Socialistische Monatshefte 1899 N. 2).

(Toliaus bus).

Vokiszkasis kaizeris Vilius atmetė dovanas, kurias buvo atvežęs jam kinų ciesoriaus brolis, kunigaikszt is Chun; tos dovanos susidėda isz labai brangių szilkinių dirbinių ir dailos dalykų. Mat, vokiecziai papratę tik su prievarta viską plėszti draskyti: jie nesiklausė Kinų ciesoriaus, iszvogdami senoviszkus astronomiszkus prietaisus.

Lenkiszkas darbininkų organas „Robotnik" paduoda dvasiszkųjų skaitlių Rymo mieste: 1 popiežius, 30 kardinolų, 35 vyskupai, 1,369 kunigai, 2,832 minykai ir 3,215 minyszkų, isz viso 6,491 ypata ant pusės milijono gyventojų; iszpuola, kad ant 77 gyventojų yra 1 dvasiszkasis.

Viens Amerikos milijonieris, kurs slepia savo vardą, jieszko per Londona laikrasztį „Times" (21 kovo), kad gautų nusipirkti Anglijoj dvarą su tokiais namais, kuriuose butų ne mažiaus per 30 vienų miegotuvių. Ar nematome, ant ko turtinicziai apverczia žmonių prakaitą?

Anglija teip-gi geidžia suvaržyti ateivystę. 21 kovo valdžia paskyrė komisiją, kuri apsvarstytų klausymą apie per didelį ateivių pripludimą ypacz į Londoną. Komisijos pirmsėdžiu paskirtas baronas Hereford, o sąnariais toki žmogėdžiai, kaip barcnas Rotschild ir kiti.

Italijos provincijose: Ferrara, Bologna ir Vincenza užstraikavo 150,000 laukų darbininkų; kitose provincijose teip-gi rengia straikus.

Parsiduoda lotai ant pigių iszlygų, South Wilkes-Barre, prekė nuo 200 iki 800 mokant po $5oo ant mėn., dasižinokit pas J. J. Paukszti.

1) L. S. D. (lietuviški social-demokratai), kurie ko labiaus tuo buvo už-interesuoti, nes Muravjovo veikė Lietuvoj ir Lietuvoj buvo pastatytas paminklas, teipo-gi išleido atsišaukimą. Reikia tą atskirti nuo lenkiškosios partijos. (V. p.)

Balius! Balius!

Didelis pirmas balius bus 5-tą d. balandžio draugystės Sunų Lietuvos, Wilmerding'e Pa. Prasidės nuo 4-tos valandos popiet, o trauksis iki 12tos nakties. Įženga vyrams 50c., moterims ir merginoms dykai. Baliaus vieta — Turner hall, tarp 6 ir 7 gatvės Braddock. Nuolankiai kviecziame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti. Svecziai bus szirdingai priimti ir smagiai praleis laiką su gražiais palinksminimais.

Komitetas.

Pinigai!!!

Dėlto kad iszkeliauja į tėvynę, — yra pardavimui *Wilkes Barre, Pa., saliunas*, puikioje vietoje, prie geležinkelio; lietuvių rankose jis yra nuo 20 metų. $2000. Žinia „Vienybės" iszleistuvėje.

Nagrados 25 dol.

Tiem, kurie turi pirkę knygas Mokslas Maižiesziaus nog D. T. Baczkaucko rėdytojaus „Saulės". Atsiszaukenti dėl nagrados teiksitės paaiszkinti, kiek mokėjot už tas knygas ir kaip jum prisiuntė per pacztą ar per expresą ir koks vardas pravardė ant tų knygų iszduotojaus atsiszaukenti tautiecziai teiksitės aiszkiai paduoti savo adresą tai nebus man klapato apie prisiuntimą nagrados.

Willim Stanaitis, in care of G. Z. Bellis, 528 W. Coal str. Shenandoah, Pa.

Kas prisiųs 25 centus!

Paczto markėmis, aplaikys tuziną puikių popierų gromatoms raszyti su puikiomis kvietkomis, apskaitymais ir pavinczia vonėmis. Kas atsiųs $1,oo, tas aplaikys 5 tuzinus virsz minėtų popierų.

Adresuokit teip:

W. Kudarauckas, & Co.
Box 234
Lawrence, Mass.

Didelis Balius! Lietuvos Sunų Draugystės bus panedėlyje 31 d. kovo 1902 m. ant Salės Liedertafel 55 S. Main str. Wilkes-Barre, Pa. Užprazome visus lietuvius i-z v sos apielinkės atsilankyt ant ant ros dienos Velykų Įeiga tik 25 centai.

Komitetas.

Naujausios knygos.

„Ne gadaj", arba Baisus Sapnas. Paraszė Ž. 5 ct.

Grabnyczių žvakė. Flamandų tautiszka pasaka. Vertė J. B. 10 ct.

Vardan Teisybės. Kalba W. Liebknechto. 10 ct.

Wacław Szujski i Ž. Polska kultura na Litwie. 5 ct.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikis. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ka pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siųst ir į tėvynę per cenzura, į usl 81, prekė 25c

Lietuviszka Gramatika, raszytojams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.

Lietuvisz a Krestomatija, paraszyta p. E. Volterio. 1,40

Juszkos žodynas 2,oo

Geologija, (su paveikslais) paraszyta A. Geikie 30c.

Isz kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir augmanai augmenys? 20c.

Kaip gyvena augmenys (su paveikslais) 35c.

Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.

Musų dielės (szundaktariai, szundvokacziai, svetimtaucziai, ponai, kariauna ir kunigai) 10c.

Pasidavimas ir pelnas (kaip vienas Lietuvis isz Did. Lietuvos parsidavė vokiecziams, kurie jį paskui iszvarė isz savo szalies) 10c.

Baudžiava Lietuvoje 15c.

Balsas Darbininkų 15c.

Szirdis žmogaus 15c.

Du broliai, atsitikimas isz paskutinės Turkų su Maskoliais karės 5c.

Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmidt'a 25c.

Trumpi szneka apie limpanczias ligas ir kaip nuo jų atsiginti 10c.

Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pažinti 15c

Parinktos lietuviszkos dainos pagal Ant. Juszkevyczių 10c.

Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.

Ukiszkasis kalendorius ant 1902 metų 15c.

John P. Elkin,

Vyriausias prokuratorius Pennsylvanijos valstijoje.

Tai yra paveikslas p. J. P. Elkin'o, vieno isz augszcziausių valdininkų Pennsylvanijos valstijoje. Jis yra neturtingo farmerio sunus, dirbo isz pradžių fabrikoje, paskui buvo mokintoju, iszėjo augsztesnį mokslą ir per jį dasigerbė į vyriausio prokuratoriaus vietą. Dabar jis pasidavė už kandidatą ant Pennsylvanijos gubernatoriaus. Lietuviams pridera pažinti, koks kandidatas, idant žinoti, už ką paduoti balsą.

LIETUVISZKA RESTAURACIJA

J. M. MEDELIO,

200 E. Centre str.
Shenandoah, Pa.

Atsimyk, Darbininke! Žinok, kad budamas Shenandoah'ryj, turi tikrą savo prietelį, kuris suteiks tav rodą visame ir suramįs varguose.

Mano namai — tai vienatinė vargszui užeiga, kur po sunkaus darbo galima sudrutinti nuilsusias spėkas ir susiraminti varguose.

Telephonas atdaras No. 873

Lietuviu užeiga

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunczіu pinigus - visas dalis svieto. Pardâdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dû du kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

HOTELIS

K. Strzeleckio,

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvepiancziu Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias meliodijas, tai tik užeik pas **K. Strzelecki.**

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ" DRAUGYSTĖS.

Prezidentas —V. Daukszys
332 Catharine st. Philadelphia, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
449, 3-rd. Ave. -- Homestead, Pa.

Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

Už 3 menesiu pasirenges iszkeliauti,

Dėl tos priežasties noriu iszparduoti sekanczius daiktus: Kaip tai popieras gromatas raszyti su tautiszkais paveikslais po 15c tuz. Teipgi parduodu kliszas (cuts) Vytauto, Gedemino, Daukanto, Rudirkos po $1.25 Auszros Bromo už 50

Parduodu visus inrankius iszcirbystės rankspaudžiu, (Rubber Stamps) d dumo 3x4 drauge penki (5) fontai litarų ir viss medega prie to už $25.00.

Turiu geriausės maszinas gromatam drukuoti, Practical No. 3 prekė $5 dabar už $4.50; Practical No. 4 prekė $6.50 dabar už $6. New Simplex No 8 prekė $10 dabar už $9. American, prekė $10, dabar už $9.

Siunskyte greitai kas kam naudinga isz auksczіau minetu daiktu o gausite pigiau kaip kitur kas bus pirmesnis tas geresnis,

W. J. PETKON.
303 N. Main st. Brockton, Mass

Lietuviu prietelis!

Mykolas Boruch,

Minersville, Pa.

Užlaiko mėsinyczią teipgi ir grosersztorį.

Parduoda laivakortes ant 5-kių geriausių linijų ir siunczia pinigus į visas svieto dalis, reikale eikitės pas savo prietelį.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo piningų ir palengvinimą ant:
Romatizmo,
Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nueikie in aptorą, pas savo tautietį ir pareika lauk ŽMIJECZNIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:
Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerk EGIUTERRO No 1. prigelbės kožname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, priepuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS

TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz visokių augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda

☞ Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl kožno žinomas, yra vienas garsingiausiu Aptiekorium tarp musų tautos czionai Amerikoje. Teipogi yra dėl kožno žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarų, nežinė pagelboj ensirgusios žmonijos Dėltogi jeigu kada jus Dievas teiktusi delipatėt kokia liga, tai tuojaus nusiduokite ani rodos pas jįjį.

Adresas:
ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

LENGVUMA

yra greitai apleistas jei tikras vaistas vartojama. Kožnas gali pasveikti ir pasilengvinti nuo kosulio, perszalimo plauczіu sugedimo vartojant

Severos Balsamas del plauczіu.

Visi sutinimai, iszputimai, skaudėjimo sunariuos ar raumenų, sausgėlos ir t. t. yra greitai pagelbyta per

SEVEROS

St. Gothardo Aliejus,

greita ir pasekminga vietinė pagelba nuo visokių skaudėjimų.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydûlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, *111* Main str. Plymouth, Pa.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents.

Patents taken through Munn & Co. receive *special notice*, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, $3 a year; four months, $1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, **New York**
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Dudas ir Romanauskas!

Nauja Lietuviszka Karcziama N. W. Cor. S. 2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.

Užlaikom ko puikiausius gerimus, szalta Alų, Dektine, Vyna, ir Havanos cigarus, prietam yra visoki užkandžiai ant stalo per visa dieną. Kiekvienas užėjęs randa czia szirdinga priemimą, todėl nepamirszkit lietuviai ateilankyti.

Lietuviu užeiga pas L. FREEDMANA,

ant kampo Bainbridge ir S. 2nd Str. Philadelphia Pa.

Geriausela užeiga del lietuvių, isz viso miesto Prilaikau visokius gėrimus kaipo tai alų, arielką ir vyną, nodraug laikau visokius užkandžius ant stalo per visa diena. Prietam ant aukszto turiu grażu ruima del sveczių per ką galima laiką linksmai ir spakainai pra'eisti. Teip-gi kiekvienam duodu prieteliszka roda. Mano namas yra puikiausei papuosztos isz viso miesto todėl nepamirszkit užeiti!

Gaspadorius G. W. Kownacki.

ŽINGEIDU IR AKYVA DĖL SVIETO.

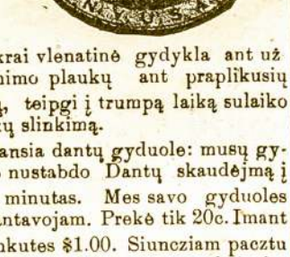

Tikrai vienatinė gydykla ant užželdinimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiko plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: musų gyduole nustabdo Dantų skaudėjmą į keles minutas. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes $1.00. Siunczіam pacztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norint gauti visą rodą su informacije per laiszką adresavokit szіteip:

The J. M. BRUNDZA CO. Chemists
Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szveżių pavasarinių czeverykų vyriszkų, moteriszkų ir vaikų, visi yra Junijos darbo, parduodame už visai pigę prekę. Teipos-gi czeverykus dirbame ir ant apsėlevimo.

Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

Kankinimas Romatizmo.

Nė vienas isz parengtų instrumentų ant kankinimo kuno per Hiszpaniszką inkviziciją negali lygintis kankinimams kuriuos, turi iszkęsti žmogus, romatizmu sergantis, kas diena laike szalto ar drėgno oro. Kiekvienas sąnarys turi vietą dėl didelės nelaimės, kiekvienas muskulas iszrodo turintis kas minuta naują vietą dėl skausmo, nėra mažiausios dalies kuno kad nejaustum atskyrio pastovinczio skausmo. Liga prasideda rankose ir kojose, bet jeigu skubei nesigydo, gal apimti visą kuną. Netik vienas kankinimas szitos baisios ligos iszstraukia visą energiją, bet visos dalys kuno prieszingai dirba ir nie kas kaip tik skausmai užima jusų mislis.

Kas tik tavę žada iszgydyti yra mielas, užtad jus romatizmais serganti esate apgaunami lengvu budu mostimis, proszkais ir kitais niekniekiais. Kada jau viską tą busite iszmėginę kreipkitės ant tikro kelio, ką jumis jau pirmiau reikėjo padaryti, ir eikite pas daktarą — specialistą, o tokiu yra:

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24-th str.
New York City.

Nes jisai isztyrinėjo szitą lygą ir jos pasekmes ant yvairių ligonių per ilgus metus. Czionai nėra užminimo visiszkai, jisai pažįsta romatizmą ir tavo romatizmas gal buti iszgydytas. Jisai gydo savo nauju budu su elektrika ir greitai, o be pasekmės gydymo visiszkai negali buti. Jau pirmą dieną gydymo pajausite lengviaus, skausmas nustos ir kaip tik sugadintas kraujas bus sumažintas busite pilnai ir užbaigtai iszgydyti.

Neabejok ir netrotik vilties! nes nepasisekimas yra negalimas. Nekęsk skausmų nė dienos ilgiaus! — nes pagelba laukia tavę. Užsiraszyk sau vardą ir adrisą:
DR. LEONARD LANDES 134 E. 24-th SRT. NEW YORK CITY, arba iszkirpk szitą apgarsinimą ir atsineszk su savim. Jei negali ateiti, raszyk, bet asabiszkai ar per laiszką atsiszauk tik pas SPECIALISTA.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasižinoti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlį skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N. Hancock st. *WILKES-BARRE*

Gerbtini Tautiecziai!

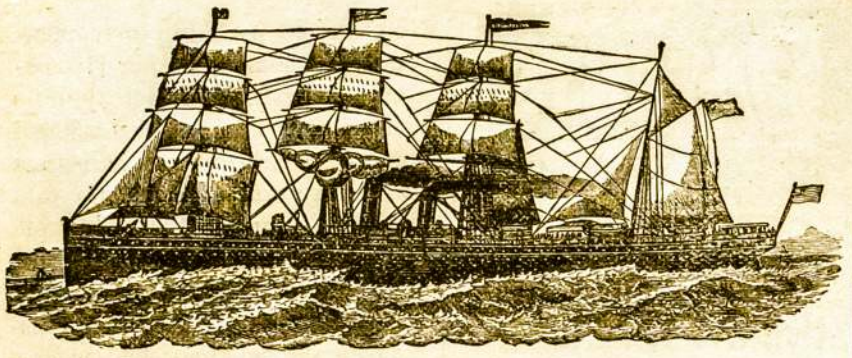

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervažiuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (farniture) nuo ugnies (fire—insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**

686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĘS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rastis kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorninkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine

arba panaszioms ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja $1.00, su prisiuntimu per paczta $1.25 ir bus greit prisiųsta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiųsk Money Order ant 1.50, o bus prisiųsta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiiekorius.

107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

Drukuojamos ir raszomos maszinos.

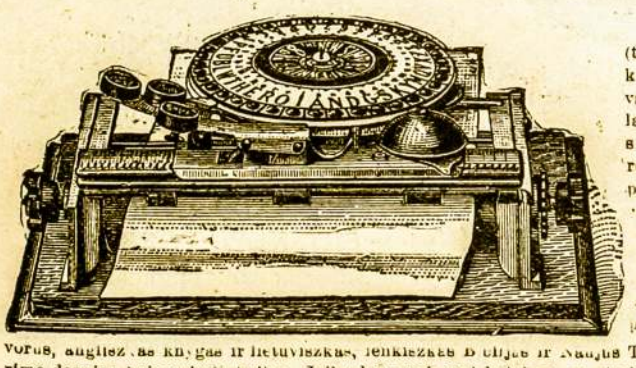

RASZOMĄ MASZINĄ (tipewriter) privalo turėti kiekvienas žmogus ar privatnas ar kupczius. nes laiszkas parasztas su rasoma maszina grażei iszrodo ir kiekvienas gali ji perskaityti. Mes turime raszomų maszinų visokių rekių, kaip tai: už $1 00 ž $1.50, už $3.50, už $5.00, ž $6 00, už $10 00 ir rangesn'ų. Mes teipgi parduodame visokius tavorus, angliszkas knygas ir lietuviszkas, senkiszkas Biblijas ir Naujus Testamentus Biblijų turime daugia i kaip szimtą kalbų. Jeiku kas nori gaut katalogą ar atsakymą ant gromatos turi įdėti už 2 c. stempą.

NOVELTY SUPPLY CO. Box 352 Louisville, Ky.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogi senus ant naujų perdirba.
Visi pas savo Tautietį.

W. Matuseviczius.

Uždėjau krautuvę visokių tavorų kaip ant tai: marszkinių, kalnierių naktaizų, petneszų, visokių skrybėlių, pagal madą overkotų marszkinių ir dar kitokių daigtų Teipogi laikau ir kriaucziszką szapą, siuviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas žydą, geriaus eikit pas savo tautietį

112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

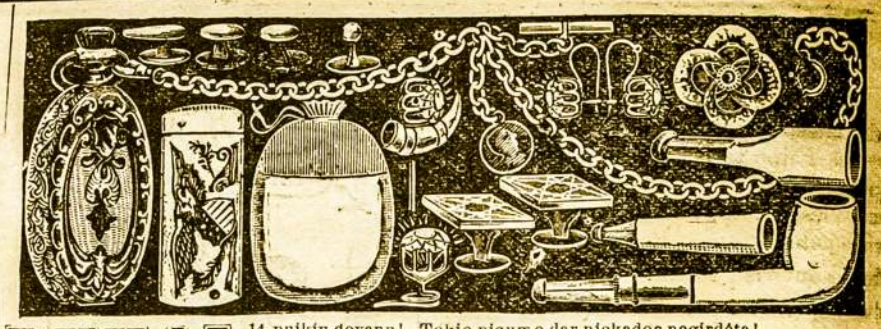

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekados negirdėta! Ateikit pažiurėt, pažiurėjimas nieko nekasztuoja!

Dabar mes paleidžiame turgan geriausį laikrodėlį: TIKRA AMERIKISZKA, 14K. su dvigubais ouauksuotais lukszta , ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIJA, pilnu akmenų, R R gvarantuotas, nikelinotais viduriais, iszduodame rasztą GVARANCIJA ANT 20 METU; pagal iszveizdą ir gerumą tokį laikrodėlį visados gali lyginti prie $4 0 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Visieme puikių laikrodėlių mylėtojams mes duosime bėgyje 60 dienų puikius prezentus: 1 vieną marių putą PYPKE su didele galvuke ir gintariniu cibuku vertės $1 50; 1 grynų marių putą CIGARNICZIA, vertės 75c ; 1 nikelinė briežukams DEŽUTE 25c. 1 dailų auksuotą Dickens LENCIUGELI su Cameo kabute. $1.50; 1 puikią auksinuota SAGUTE. $1 00; 1 vieną porą puikių AUSKARIU dai'mantais sodintu. $1.00; 1 puikią SPILKA iszsodintą brangakmeniais 40c ; 1 porą paauksuotų kolionikų su parmuterio virszais 40c.; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apaczia, 25c.; 2 kalnieriams guzikų, permuterio apaczios, 50c-; ir 1 puikią į krutinę sagutę su dailiu akmenin 75c. Laikrodėlį ir 14 dovanų siuncziame C. O. D už $4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite iszegzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktu, sugrąžinkite mums atgal musų kasztais. Kur nesiranda Expreso Offisas. $4 98 turi but prisiusti drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį PEILI: daiktus mes pasiuncziame tada per pacztą. užregistravę savo kasztais.

Jeigu pirksi ant syk laikrodėlius gausi **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar nori vyriszką aikrodėlį ar moteriszką. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lenciugėlio mes pasiusime moteriszką 50 colių auksuotą Lorgnette lenciugėlį. Raszyk szendien pakol iszpardavimas neiszsibaigęs.

Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

PIGIAUSIAS PARDAVINYCZIOS NAMAS SUV. VALST.

Musų pabrinko siekiu yra apteikti žmonees reikalingiausia prekia. Nepirk nieko, pakol nepersitikrinsi apie musų prekias, nes bereikalo iszmesi pinigus.

Aparatmuzikaliszkų instrumentų ir t. t. mes parduodame įvairiausias žaisles - aikams, elektrinius naujumynus ir 1000 naudingiausių naminių daigtų už pigiausę prekę. Jei nebuseit užganėdinti isz pirkinių, sugrąžinsime pinigus. Kiekvienas pirkėjas ganna puikias dovanas. Prie pirkinio už $100 galite pasirinkti dovanų vertės 10c., perkant už $10,00 dovanų gausite vertės $100 ir t. t. Apart to, jeigu umai pirksite. nuleisime 10-tą procentą. Pareikalaukite umai katalogo.

Jei nori kad namuose tutu linksma, nusipirk HOME MUSIC BOX, geriausias ir pigiausias naminis muzikaliszkas instrumentas, nes duoda daugiau priimnumo negu už szimtą dolerių vertės vargonai, ir prie jo nereikia jokio mokslo,— jis pats grajina. Visi pirkėjai džiaugiasi tokį įgiję Grajina suviršum 100 įvairių grajų, kaip tai parodo pridėtas prie kiekvieno instrumento laiszkas, Szitą instrumentą gali naudoti bažnycziose, mokyklose, giedojime ir kitose draugystėse dėl palydėjimo giesmių. Užpraszytam ant kokio pasilinksminimo su szia muzika, prekė jos gali į vieną naktį sugrįžti. Grajina įvairius himnus, marszus, valcus, polkas, kadrilius, arijas, isz operų kaip ir naujausias dainas Kožną isz jų galite atkartoti kiek tik norite. Tik $600 dallioj skrynelėje su muzika Ant pareikalavimo tą instrumentą prisiuncziame kožnam po aplaikymo $100, likusi suma turi but iszmokėta po aplaikymui muzikės Agentai daro ant to didelius pinigus. Prisiųsk 2c, ant katalogo.

STANDARD MFG. CO. 29 Beekman st. Box 1179, N. Y. Dept. 97.

Puikiausias vaistas Daktaro Glenno, „Peace In the Family".

Dėl seno skaudėjimo, nusibrozdinimo, inkirtimy ir insipjovimo, teipgi nusideginimo ir nusiszutinimo, nėra lygio vaisto. Yra isztikimiauses vaistas tarp parduodanczių. Verkentiems vaikams nepamirszkite duoti o nustos. Iszdirbamas vien tiktai per M. Bevan, 23 Cambria, st. Plymouth, Luz. Co. Pa. Bonkutė tiktai 25 c. Klauskite pas savo sztornikus. Didelis procentas dėl sztornikų mokant isz virszaus, tiktai Penn'a.

P. S. Esu pažystamas visoi apielinkėi ir turiu užsitikėjima. Reikalavimus trumpam laike iszpildysiu.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nů ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Joe Harrio HOTELIS

103 E, Main ir kampo Eno str.

Szaltas alus, skani arielka, cigarai pirmos klasos
Teipogi užkandžiai dovanai kas vakarus.

Jonas Drapiwskis Bartenderis.